

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2022 рік

75 років з часу заснування в Ужгородському музичному коледжі відділу «Народних інструментів» (1947)

Завідуючі відділом: В.Л. Гошовський (1947-1949, 1953-1956), І.Ф. Мартон (1949-1953), В.М. Білей (1960-1961), М.П. Антоненко (1961-1964), А.З. Хазітарханов (1964-1975, 1976-1988), М.М. Керецман (1975-1976), А.М. Роццахівський (1988-1997), з 1997 р. по теперішній час - заслужений працівник культури України, член Національної Ліги композиторів України та Національної Всеукраїнської музичної спілки, відмінник освіти України Володимир Васильович Стегней

75 років з часу створення оркестру народних інструментів Ужгородського музичного коледжу імені Д.Є. Задора (1947)

В. Л. Гошовський – засновник та перший керівник оркестру (1947-1951, 1953-1956), М.С. Чайковський (1953-1956), М.П. Антоненко (1956-1970), І.В. Вісаник (1970-1980), М.М. Керецман (1980-1985), В.В. Марюхнич та І.В. Вісаник (1985-1987), В.В. Марюхнич (1987-1991). З 1991 р. по теперішній час колектив очолює заслужений працівник культури України, відмінник освіти України Світлана Нуцівна Стегней

Січень

1 - Новорічне свято. Вважається святковим неробочим днем відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю

- День **всесвітніх молитов про мир**. Проголошено папою Павлом VI. Відзначається з 1968 р.

- 115 років від дня народження **Марії Кукурудзи-Король**, відомої артистки закарпатських театрів 20-30-х рр. ХХ ст. Народилася в м. Ужгород (1907-1995)

- 70 років від дня народження **Надії Іванівни Мельник-Гудь**, заслуженого працівника культури, дослідника і популяризатора фольклору Закарпаття, баяніста, художнього керівника народного

фольклорного ансамблю «Іршава». Народилася в с. Великий Раковець Іршавського р-ну (1952)

- 60 років від дня народження **Антоня Михайловича Ковача**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в с. Чумальово Тячівського р-ну (1962)

2

- 70 років від дня народження **Свидюка Миколи Івановича**, українського композитора, естрадного співака, народного артиста України (1952)

3

- 130 років від дня народження **Джона Рональда Ройла** (Руела) **Толкіна**, англійського письменника (1892-1973)

- 150 років від дня народження **Анастасії Андріївни Демідової** (справжнє ім'я – Демиденко), української акторки, співачки (1872-1946)

- 115 років від дня народження **Миколаї Божук** (Василини Миколаївни Божук-Штефуци), поетеси. Чимало її віршів покладено на музику. Народилася в смт Великий Бичків Рахівського р-ну (1907-1938)

- 100 років від дня народження **Василя Боржавина** (Василя Андрійовича Сочки), поета, прозаїка. Народився в м. Берегово (1922-2010)

4

- 140 років від дня народження **Турули Євгена Теодоровича**, українського диригента, композитора, педагога, священника (1882-1951)

5

- 75 років від дня народження **Рівця Товія Михайловича**, українського скрипаля, диригента, педагога, народного артиста України (1947)

- 75 років від дня народження **Киви Олега Пилиповича**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1947-2007)

- 90 років від дня народження **Умберто Еко**, італійського письменника, філософа, лінгвіста, літературного критика (1932-2016)

6 - Святвечір. Багата кутя

- 150 років від дня народження **Олександра Миколайовича Скрибіна**, композитора, піаніста, педагога (1872-1915)

- 91 рік від дня народження **Валковської Маріанни Степанівни**, педагога-піаніста, однієї з основоположників фортепіанної школи на Закарпатті. Народилася в м. Мукачево (1931- 2016)

- 85 років від дня народження **Василя Дмитровича Калинюка**, композитора, диригента, заслуженого працівника культури України, члена Національної Ліги українських композиторів. Народився в с. Кваси Рахівського р-ну (1937-2017)

- 140 років від дня народження **Івана Ольбрахта** (справжнє ім'я і прізвище Каміл Земан), прозаїка і громадського діяча. Написав багато творів про Закарпаття, яке у період його творчого розквіту під назвою Підкарпатська Русь входило до складу Чехословаччини. Народився у м. Семіли у північній Чехії (1882-1952)

7 - Різдво Христове. Вважається святковим неробочим днем відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю

- 100 років від дня народження **Івана Кононовича Стецюри** письменника, драматурга, публіциста, поета (1922 р.,с. Головеньки на Вінниччині – 2010 р., м. Ужгород)

8 - Собор Пресвятої Богородиці

- 110 років від дня народження **Аркадія Дмитровича Філіпенка**, українського композитора, музиканта, народного артиста УРСР (1912-1983)

10

- 80 років від дня народження **Василя Станиславовича Шеби**, автора статей про музей та Ужгородський замок, співавтора

путівника «Закарпатський краєзнавчий музей». Народився в с. Люта Великоберезнянського р-ну (1942)

- 75 років від дня народження **Василя Васильовича Сідака**, художника декоративно-прикладного мистецтва, лауреата Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка. Народився в смт Жденієво Воловецького р-ну (1947)

11 - Всесвітній день «дякую» - свято, яке було започатковано з ініціативи ЮНЕСКО та ООН і покликане нагадати людям про цінність хороших манер

- 60 років від дня народження **Шейка Володимира Олександровича**, українського диригента, народного артиста України, лауреата Національної премії імені Т.Г. Шевченка (1962)

12

- 245 років від дня народження **Степана Івановича Давидова**, українського і російського композитора, диригента, педагога (1777-1825)

- 115 років від дня народження **Сергія Павловича Корольова**, українського вченого, конструктора ракетно-космічних систем (1907-1966)

13 - День святої Меланії Римлянки. Щедрий вечір

- 180 років від дня народження **Василя Семеновича Мови** (Лиманського), поета, драматурга, перекладача (1842-1891)

- 86 років від дня народження **Василя Івановича Штефуци**, співака, соліста Ансамбля пісні і танцю ім. О.В. Александрова, народного артиста Росії. Навчався в Ужгородському музичному училищі. Народився в Хустському р-ні на Закарпатті (1936)

14 - День Святителя Василя Великого. Новий рік за старим стилем

- 95 років від дня народження **Охріменка Василя Івановича**, українського диригента, народного артиста України (1927-2006)

- 85 років від дня народження **Євгена Пилиповича Гуцала**, українського письменника, кінодраматурга (1937-1995)

- 130 років від дня народження **Гордія Максимовича Коцюби** (справжнє прізвище Коцегуб), українського письменника (1892-1938)

- 130 років від дня народження **Василя Петровича Минка**, українського письменника (1902-1989)

15 - **30 років** від дня затвердження Верховною Радою України **Державного Гімну України** – національного гімну на музику Михайла Вербицького(1992)

- **День Вікіпедії**

- 115 років від дня народження **Сергія Сергійовича Жданова**, українського композитора (1907-1968)

- 400 років від дня народження **Жана Батиста Мольєра**, французького драматурга, актора (1622- 1673)

- 105 років від дня народження **Маргарити Іванівни Немеш** (дів. прізвище Гранчак), музиканта, прозаїка. Народилася в с. Розтоцька Пастіль Великоберезнянського р-ну (1917-2010)

16

- 80 років від дня народження **Івана Федоровича Манайла**, художника. Народився в м. Ужгород (1942-2010)

- 115 років від дня народження **Юрія-Августина Мироновича Шерегія**, драматурга, засновника, режисера та актора першого українського професійного театру Закарпаття (1907-1990)

- 80 років від дня народження **Анатолія Леонтійовича Качана**, українського поета, культурного діяча (1942)

17

- 115 років від дня народження **Григорія Трохимовича Китастого**, українського композитора, диригента, бандуриста, Героя України (1907-1984)

- 130 років від дня народження **Дмитра Васильовича Котка**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча (1892-1982)

- 65 років від дня народження **Кароя Ласловича Балли**, поета, перекладача, лауреата премії імені Бержені, імені Аттіли Йожефа

(Угорщина), обласних премій імені Дмитра Вакарова, імені Федора Потушняка, члена Національної спілки письменників України. Народився в м. Ужгород (1957)

- 145 років від дня народження **Олександра Леонидовича Загарова** (справжнє прізвище Фессінг), видатного театрального діяча – актора і режисера, реформатора театру «Просвіта» у м. Ужгород, директором якого він був у 1923-1925 рр. Народився у м. Єлісаветград (нині Кропивницький) (1877-1941)

18 - Святвечір Водохресний. Голодна кутя

- 140 років від дня народження **Олександри Олександрівни Екстер**, художниці, педагога (1882-1949)

19 - Святе Богоявлення Господнє та Хрещення Господа нашого Ісуса Христа

20 - Свято Іоанна Хрестителя

- 80 років від дня народження **Євдокименка Анатолія Кириловича**, українського музиканта (труба), музично-громадського діяча, народного артиста України (1942-2002)

- 275 років від дня народження **Антала Сірмаї**, краєзнавця, письменника, автора досліджень, що містять науково цінну інформацію стосовно історичного розвитку Закарпаття. Народився в м. Пряшів (1747-1812)

21 - Міжнародний день обіймів

- 95 років від дня народження **Сергія Васильовича Баштана**, українського бандуриста (1927-2017)

- 80 років від дня народження **Серебрякова Володимира Петровича**, українського музиканта, композитора, диригента, педагога, заслуженого працівника культури України (1942-2020)

- 140 років від дня народження **Григорія Олександровича Золотова**, художника, графіка (1882-1960)

22 - День Соборності України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 871/2014 від 13.11.2014 р.

- 78 років від дня народження **Клари Ласлівни Попович-Лабик**, української співачки, солістки Закарпатського народного хору, народної артистки України. Народилася в м. Ужгород (1944-2018)
- 105 років від дня народження **Миколи Дмитровича Ворвулєва**, українського оперного співака (1917-1967)
- 110 років від дня народження **Гафії Петрівни Візичканич**, заслуженої майстрині народної творчості України, члена Національної спілки художників України. Народилася в с. Ганичі Тячівського р-ну (1912-1993)

23

- 190 років від дня народження **Едуарда Мане**, французького живописця (1832-1883)
- 120 років від дня народження **Павла Матвійовича Усенка**, українського поета (1902-1975)

24

- 290 років від дня народження **П'єра Бомарше**, французького драматурга (1732-1799)

25 - Тетянин день. Християнське і народне свято. Також цей день вважається святом всіх студентів

- 90 років від дня народження **Йосипа Йосиповича Базела**, композитора, віолончеліста і педагога, лауреата обласної премії ім. Д.Є. Задора, члена Національної спілки композиторів України. У 1965-1972 роках – директор Ужгородського музичного училища. Народився в смт Великий Березний (1932-2013)
- 140 років від дня народження **Яна Вондрачека**, педагога, перекладача. Досліджував русинський фольклор, друкував переклади народних пісень в чеських журналах. Народився в м. Пацав (Чехія) (1882-1953)
- 190 років від дня народження **Івана Івановича Шишкіна**, російського живописця і графіка (1832-1898)

27 - Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту. Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 21.11.2005 р.

- 190 років від дня народження **Льюїса Керрола**, англійського письменника-казкаря, математика, філософа(1832-1898)
- 95 років від дня народження **Олекси (Олексія) Івановича Тихого**, українського поета, правозахисника, члена-засновника Української Гельсінської групи (1927-1984)
- 180 років від дня народження **Архипа Івановича Куїнджі**, художника-пейзажиста, педагога (1842-1910)

28 - 30 років від дня затвердження Верховною Радою України **Державного Прапора України** – національного прапора, що складається з двох смуг: верхньої – синього кольору, нижньої – жовтого кольору (1992)

29 - День пам'яті Героїв Крут. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №15/07 від 15.01.2007 р.

- 130 років від дня народження **Ніни Павлівни Кошиць**, української оперної та камерної співачки, педагога, однієї з найвидатніших співачок ХХ століття. Їй присвячували свої твори Рахманінов, Метнер, Прокоф'єв (1892-1965)

30

- 20 років тому започаткувала свою діяльність Ужгородська Українська Богословська Академія ім. святих Кирила і Мефодія як вищий навчальний заклад Української Православної Церкви (2002)

31

- 225 років від дня народження **Франца Петера Шуберта**, австрійського композитора (1797-1828)

Лютий

1

- 84 роки від дня народження **Василя Михайловича Гайдука**, відомого українського композитора, хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, автора багатьох творів у різних жанрах, члена Національної спілки композиторів України, лауреата всеукраїнських конкурсів «Духовні псалми третього тисячоліття», «Хорові асамблеї М. Леонтовича» та обласної премії імені Д.Є.

Задора. У 1972-1983 роках – директор Ужгородського музичного училища. Народився в с. Добробатові Іршавського р-ну (1938)

- 70 років від дня народження **Коваля Миколи Олексійовича**, українського оперного та камерного співака, педагога, народного артиста України (1952)

- 125 років від дня народження **Євгена Филімоновича Маланюка**, українського поета, мислителя-публіциста, мистецтвознавця, критика, культуролога, перекладача (1897-1968)

- 180 років від дня народження **Володимира Донатовича Орловського**, художника-пейзажиста (1842-1914)

- 75 років від дня народження **Андраша Бенедика**, закарпатського угорського письменника, поета, літературознавця. Народився в м. Мукачево (1947-2009)

- 75 років від дня народження **Василя Йосиповича Черепані**, журналіста, прозаїка. Народився в с. Нове Давидково Мукачівського р-ну (1947)

2

- 210 років від дня народження **Євгена Павловича Гребінки**, українського письменника, педагога, видавця, славетного байкаря, громадського діяча (1812-1848)

- 100 років від дня народження **Павла Івановича Наніїва**, письменника, журналіста, публіциста (1922-2001)

- 140 років від дня народження **Джеймса Джойса**, ірландського письменника (1882-1941)

4

- 110 років від дня народження **Михайла Молнара**, педагога, письменника, фольклориста. Народився в с. Голубине Свалявського р-ну (1912-1997)

5

- 145 років від дня народження **Ендре Надя**, угорського письменника, засновника угорського літературного кабаре. Народився в м. Севлюш (нині м. Виноградів) (1877-1938)

6

- 80 років від дня народження **Дерев'янка Богдана Петровича**, українського композитора, хорового диригента, педагога, музикознавця, заслуженого артиста України (1942-2020)
- 85 років від дня народження **Пустовалова Олександра Івановича**, українського диригента, народного артиста України (1937)

7

- 120 років від дня народження **Антіна Рудницького**, українського композитора, диригента, піаніста, музикознавця (1902-1975)
- 210 років від дня народження **Чарльза Діккенса**, англійського класика, одного з найпопулярніших романістів вікторіанської епохи (1812-1870)

8 - **День безпечного інтернету**. Відзначається у вівторок другого тижня лютого

- 200 років від дня народження **Опанаса Васильовича Марковича**, українського фольклориста, етнографа, громадського діяча, автора музики до опери «Наталка-Полтавка» за однойменною п'єсою І. Котляревського та опери «Чари» за однойменною п'єсою Кирила Тополі, що були поставлені силами українських аматорських гуртків, якими Маркович керував (1822-1867)
- 90 років від дня народження **Джона Вільямса**, американського композитора, диригента, піаніста (1932)

9

- 80 років від дня народження **Керол Кінг**, американської співачки, піаністки і автора пісень (1942)

10

- 75 років від дня народження **Савчука Євгена Герасимовича**, українського хорового диригента, педагога, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка, Героя України (1947)

11

- 105 років від дня народження **Сідні Шелдона**, американського письменника і сценариста (1917-2007)

12 - Собор трьох святителів: Василя Великого, Іоанна Златоуста, Григорія Богослова

- 130 років від дня народження **Григорія Антоновича Бондаренка**, українського художника, графіка (1892-1969)

13

- 130 років від дня народження **Марії Іванівни Литвиненко-Вольгемут**, української оперної співачки (1892-1966)

14 - День Святого Валентина.

- **День комп'ютерника.** Саме в цей день в 1946 р. був запущений перший реально працюючий електронний комп'ютер ENIAC.

- 130 років від дня народження **Пірадова Володимира Йосиповича**, українського диригента, педагога, народного артиста Казахської та Української РСР (1892-1954)

- 100 років від дня народження **Дьоміної Маргарити Іванівни**, української артистки оперети, народної артистки України (1922-1999)

- 290 років від дня народження **Іоана Брадача**, визначного громадського діяча Закарпаття. Народився в с. Ториски у Східній Словаччині (1732-1772)

15 - Стрітєння Господнє.

- **День вшанування учасників бойових дій на території інших держав.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 180/04 від 11.02. 2004 р.

16

- 155 років від дня народження **Єфросинії Пилипівни Зарницької**, української актриси, співачки (1867-1936)

17

- 165 років від дня народження **Миколи Аполлоновича Тутковського**, українського композитора, піаніста-віртуоза, педагога, музичного діяча (1857-1931)

18

- 170 років від дня народження **Віктора Григоровича Матюка**, українського композитора, теоретика музики, публіциста, хорового диригента, педагога, священника (1852-1912)

- 70 років від дня народження **Джеймса Ернеста Мейса**, історика, політолога, громадського діяча, дослідника **Голодомору 1932-1933 років в Україні** (1952-2004)

19 – 30 років від дня затвердження Верховною Радою України **малого Державного Герба України** – тризуба, якій є знаком Княжої Держави Володимира Великого, вважаючи його головним елементом великого Державного Герба України (1992)

20 - Всесвітній день соціальної справедливості. Проголошено Генеральною Асамблеєю ООН 26 листопада 2007 р. Відзначається щороку з 2009 р.

- **День вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №69/15 від 11.02.2015 р.

21 - Міжнародний день рідної мови. Проголошено Генеральною конференцією ЮНЕСКО 17.11.1999 р., відзначається щорічно з 2000 року

22

- 80 років від дня народження **Литвиненка Святослава Івановича**, українського диригента, педагога, народного артиста України (1942)

24

- 90 років від дня народження **Мішеля Леграна**, французького диригента, композитора, піаніста, співака, актора, джазмена (1932-2019)

- 115 років від дня народження **Костянтина Миколайовича Шиповича**, українського композитора, піаніста (1907-1942)

- 85 років від дня народження **Загребельного Олександра Миколайовича**, українського оперного і камерного співака, народного артиста України, лауреата Державної премії ім. Т.Г. Шевченка (1937-1993)

- 175 років від дня народження **Мелітона Осиповича Бучинського**, українського фольклориста, етнографа, громадсько-освітнього діяча (1847-1903)
- 105 років від дня народження **Тетяни Нилівни Яблонської**, української художниці, Героя України (1917-2005)

25

- День народження **Лесі Українки**, видатної української письменниці, перекладачки, фольклористки, культурної діячки (1871-1913)
- 135 років від дня народження **Леся Курбаса**, українського режисера, актора, теоретика театру, драматурга, публіциста, перекладача, засновника театру «Березіль» (1887-1937)
- 315 років від дня народження **Карла Гольдоні**, італійського драматурга, лібретиста (1707-1793)

26

- 145 років від дня народження **Попадича Федіра Михайловича**, українського хорового диригента, композитора, педагога (1877-1943)
- 120 років від дня народження **Надененка Федора Михайловича**, українського композитора, піаніста, хорового диригента, музичного редактора (1902-1063)
- 220 років від дня народження **Віктора-Марі Гюго**, французького письменника, публіциста, громадського діяча (1802-1885)

27

- 85 років від дня народження **Мельниченка Сергія Григоровича**, українського актора оперети, народного артиста України (1937-2021)
- 120 років від дня народження **Джона Стейнбека**, американського письменника, лауреата Нобелівської премії (1962) (1902-1968)

28

- 145 років від дня народження **Сергія Едуардовича Борткевича**, видатного українського композитора польського походження, піаніста та педагога (1877-1952)

(29)

- 230 років від дня народження **Джоаккіно Антоніо Россіні**, італійського композитора (1792-1868)
- 90 років від дня народження **Юрія Йосиповича Богатикова**, українського естрадного співака(1932- 2002)

Березень

1

- 105 років від дня народження **Мирослава Івановича Антоновича**, українського співака, диригента і музикознавця з Голландії, уродженця м. Долини Івано-Франківської обл. (1917-2006)
- 100 років від дня народження **Василя Васильовича Белея**, відомого просвітянина, громадського діяча. Зібрані ним матеріали з історії визвольних змагань українців краю – цінна джерельна база для дослідників і просвітян. Народився в смт Великий Бичків Рахівського р-ну (1922-2012)

2

- 140 років від дня народження **Архипа Юхимовича Тесленка**, письменника, етнографа, публіциста (1882-1911)
- 135 років від дня прибуття в м. Мукачево **М. Мункачі**. 3 березня у залі презентації міської Ратуші мер вручив художнику грамоту почесного громадянина міста і лавровий вінець із срібла з написами угорською і французькою мовами «Мукачево – Мункачі» (1887)
- 70 років від дня народження **Василя Васильовича Філеша**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в с. Бронька Іршавського р-ну (1952)

3 - Всесвітній день письменника

- 110 років від дня народження **Юрія Юрійовича Костюка** (Костьо), композитора, диригента, скрипаля, фольклориста-етномузикознавця, педагога. Народився в с. Дротинці Виноградівського р-ну (1912-1998)
- 65 років від дня народження **Олександра Євгеновича Пазуханича**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в м. Ужгород (1957)

4

- 100 років від дня народження **Івана Марковича Яновського** (літературний псевдонім Микита Коцюба), українського письменника, сатирика, байкаря, педагога (1922-1981)

5

- 195 років від дня народження **Леоніда Івановича Глібова**, українського письменника, байкаря, поета, журналіста, громадського діяча (1827-1893)

- 85 років від дня народження **Пархоменко Валентини Федорівни**, української бандуристки, народної артистки України (1937)

- 75 років від дня народження **Федора Івановича Зубанича**, прозаїка, публіциста, члена Національної спілки письменників України. Народився в смт Великий Березний (1947-2004)

6

- 95 років від дня народження **Габрієля Гарсії Маркеса**, колумбійського письменника-прозаїка, лауреата Нобелівської премії з літератури (1982) (1927-2014)

- 60 років від дня народження **Оксани Петрівни Ільницької** (у заміжжі **Хархаліс**), викладача циклової комісії «Спів», дипломанта міжнародних фестивалів, лауреата обласної премії в галузі музичного мистецтва імені Д.Є. Задора, заслуженої артистки України. Народилася в м. Ужгород (1962)

- 90 років від дня народження **Третякової Валентини Петрівни**, української співачки (лірико-колоратурне сопрано), бандуристки, педагога, народної артистки України (1932)

7

- 135 років від дня народження **Олександра Сергійовича Соловйова**, українського композитора, диригента, педагога (1887-1973)

- 60 років від дня народження **Іваненко Валентини Василівни**, української співачки (лірико-колоратурне сопрано), заслуженої артистки України (1962)

8 - Міжнародний день прав жінок і миру. Відзначається щорічно згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 16.12.1977 р.

- **Міжнародний жіночий день.** Святковий неробочий день в Україні відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю

- 75 років від дня народження **Габрієли Василівни Андял**, заслуженого працівника культури України, директора Закарпатського музею народної архітектури та побуту. Народилася в м. Ужгород (1947)

9

- День народження **Тараса Шевченка**, видатного українського поета, художника, мислителя (1814-1861)

- 70 років від дня народження **Дубини Анатолія Степановича**, українського диригента, баяніста, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1952-2011)

10

- 130 років від дня народження **Артура Онеггера**, французького композитора і музикального критика швейцарського походження (1892-1955)

- 235 років від дня народження **Устима Якимовича Кармелюка**, українського національного героя, керівника повстанського руху на Поділлі у 1813-1835 роках проти національного та соціального гніту (1787-1835)

- 125 років від дня народження **Антоня Михайловича Бращайка**, лікаря-терапевта, громадського діяча Підкарпатської Русі. Народився у с. Нанково Хустського р-ну (1897-1938)

- 25 років тому поету **Петру Скунцю** за збірку поезій «Спитай себе» присуджено Державну премію України ім. Т.Г. Шевченка (1997)

11

- 100 років від дня народження **Бориса Львовича Яровинського**, українського композитора, диригента, народного артиста України (1922-2000)

13

- 135 років від дня народження **Бориса Порфіровича Левитського** (Левицького), українського хорового диригента, композитора, педагога (1887-1937)

- 80 років від дня народження **Горюшка Георгія Георгійовича**, українського артиста оперети, педагога, народного артиста України (1942-2000)

14

- 130 років від дня народження **Любич-Парахоняк Олександри Іванівни**, української оперної співачки (1892-1977)

- 150 років від дня народження **Олекси Харлампійовича Новаківського**, українського живописця і педагога (1872-1935)

15 - Всесвітній день захисту прав споживачів

- 83 роки від дня проголошення **Карпатської України** (1939)

- 90 років від дня народження **Вериківської Олени Михайлівни**, української піаністки, педагога, заслуженого працівника культури України (1932-2004)

16

- 140 років від дня народження **Христини Олексіївни Алчевської**, української письменниці, педагога, перекладача (1882-1931)

17

- 105 років від дня заснування в Києві **Центральної Ради**, вищого законодавчого органу України (1917)

- 120 років від дня народження **Бандрівської Одарки Карлівни**, української камерної співачки, піаністки, педагога (1847-1918)

- 148 років від дня народження **Августина Івановича Волошина**, українського релігійного, культурного, політичного діяча, греко-католицького священика Мукачівської єпархії, прем'єр-міністра автономного уряду (1938), президента (1939) Карпатської України, Героя України (посмертно). Народився в с. Келечин, нині Міжгірського р-ну (1874-1945)

18

- 140 років від дня народження **Джана Франческа Маліп'єро**, італійського композитора, музичного педагога, музикознавця (1882-1973)
- 70 років від дня народження **Воротняка Миколи Даниловича**, українського театрального актора, композитора, автора-виконавця власних пісень, заслуженого артиста України (1952)
- 70 років від дня народження **Юрія Павловича Винничука**, українського письменника, журналіста, перекладача (1952)
- 90 років від дня народження **Анатолія Павловича Непокупного**, поета, перекладача (1932-2006)
- 90 років від дня народження **Джона Апдайка**, американського письменника (1932-2009)

20 - **Міжнародний день щастя**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН

- **День Землі**. Відзначається щорічно (зазвичай 20-21 березня) у день весняного сонцестояння. Проголошено Генеральним секретарем ООН у березні 1971 р.

- 80 років від дня народження **Золкіна Анатолія Івановича**, українського композитора, педагога (1942)

- 230 років від дня народження **Йосипа Змія-Микловшика**, українського художника, портретиста, одного з основоположників професійного образотворчого мистецтва Закарпаття. Народився в с. Словінки у Східній Словаччині (1792-1841)

21 - **Всесвітній день поезії**. Відзначається щорічно відповідно до резолюції 30-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО 15.11.1999 р.

- 120 років від дня народження **Григорія Миколайовича Ільченка**, українського кобзаря (1902-1975)

- 160 років від дня народження **Миколи Корниловича Пимоненка**, художника, педагога (1862-1912)

- 95 років від дня заснування «Літературної газети» (1927) (нині «Літературна Україна»).

- **180 років** від дня народження **Миколи Віталійовича Лисенка**, українського композитора, піаніста, педагога, хорового диригента, музично-громадського діяча, збирача пісенного фольклору, організатора щорічних шевченківських концертів, фундатора української композиторської школи (1842- 1912)

- 100 років тому відбулася розширена нарада представників політичних партій Закарпаття, в роботі якої брали участь **А.Волошин** (Руська народна партія), доктор **М. Бращайко** (Руська хліборобська партія) та інші. Це була перша і остання в історії Закарпаття партійна коаліція у такому представницькому складі. Її учасники обговорили «План програми уряду Чехословацької республіки відносно проблеми Підкарпатської Русі» (1922)

- 90 років від дня народження **Софії Іванівни Бобели**, поетеси. Народилася в с. Копинівці Мукачівського р-ну (1932)

- 100 років тому товариство «**Просвіта**» отримало дозвіл Міністерства внутрішніх справ Чехословацької республіки на збір коштів для будівництва Народного дому (1922)

23

- 68 років від дня народження **Анатолія Борисовича Затіна**, композитора, диригента, піаніста, педагога, професора Музичного Департаменту при Університеті м. Коліма (Мексика). Народився в м. Ужгород (1954)

- 160 років від дня народження **Морського** (справж.- Янчевецький) **Гаврила** (Генріх) **Олексійовича**, українського та російського оперного і камерного співака, педагога (1862-1915)

- 145 років від дня народження **Олексія Силевича Новікова-Прибоя**, російського письменника (1877-1944)

24

- 80 років від дня народження **Дорожівського Руслана Григоровича**, українського диригента, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1942)

25

- 155 років від дня народження **Артуро Тосканіні**, італійського диригента, віолончеліста (1867-1957)

- 85 років від дня народження **Дідуха Володимира Євгеновича**, українського співака, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1937-2016)

26 - **День Національної гвардії України**. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №148/2015 від 18.03.2015 р.

27 - **Міжнародний день театру**. Відзначається щорічно з 1962 року відповідно до рішення IX конгресу Міжнародного інституту театру при ЮНЕСКО

- 95 років від дня народження **Мстислава Леопольдовича Ростроповича**, російського віолончеліста, диригента та композитора (1927-2007)

- 75 років від дня народження **Короті-Ковальської Валентини Павлівни**, української співачки (альт), фольклористки, педагога, народної артистки України (1947)

- 85 років від дня народження **Ференца Івановича Семана**, художника. Народився в м. Ужгород (1937-2004)

28

- 140 років від дня народження **Олександра Івановича Пеленського**, автора знаменитої книжки «Світова концертвана подорож Української Республіканської капели. Спомини сучасника». (Львів, 1933. – 166 с.). У десятому розділі книжки йдеться про перебування на Закарпатті частини **Української Республіканської капели Олександра Кошиця** під назвою «Кобзар» та роль керівників і учасників цього товариства у створенні на Закарпатті хорового, диригентського і театрального мистецтва у період 20-30-х рр. Народився в м. Комарне на Львівщині (1882-1936)

29

- 105 років від дня народження **Андрія Михайловича Патруса-Карпатського**, поета, прозаїка. Народився в с. Теревовля Тячівського р-ну (1917-1980)

31

- 290 років від дня народження **Франца Гайдна**, австрійського композитора, представника віденської класичної школи (1732-1809)
- **100 років** від часу заснування Лесем Курбасом театру «Березіль» (нині – Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка) (1922)
- 140 років від дня народження **Корнія Івановича Чуковського**, поета, критика, літературознавця, перекладача, автора книг для дітей (1882-1969)

Квітень

1 - **День гумору.** Цей день цілком можна віднести до міжнародних, оскільки він з однаковим успіхом відзначається у багатьох країнах світу

- 75 років від дня народження **Мамченко Антоніни Іванівни**, української бандуристки, педагога, народної артистки України (1947)

2 - **Міжнародний день дитячої книги.** Відзначається у день народження казкаря **Ганса Крістіана Андерсена** (1805-1875)

- 85 років від дня народження **Карла Федоровича Копинця**, поета, члена Національної спілки письменників України, лікаря-хірурга Чопської РЛ. Народився в с. Широке Виноградівського р-ну (1937-2004)

3

- 115 років від дня народження **Володимира Павловича Беляєва**, українського письменника, публіциста, кінодраматурга (1909 (офіційно-1907)-1990)

4

- 115 років від дня народження **Миколи Терентійовича Коляди**, українського композитора (1907-1935)

- 90 років від дня народження **Андрія Арсенійовича Тарковського**, російського кінорежисера (1932-1986)

5

- 85 років від дня народження **Віри Степанівни Баганич**, визначної співачки, провідної солістки Закарпатського народного хору (1937-2018)

- 85 років від дня народження **Талаха Валентина Костянтиновича**, українського диригента, композитора, хормейстера, аранжувальника, заслуженого артиста України (1937-2008)

- 75 років від дня заснування **Ужгородського училища культури** (нині перейменовано у **коледж**) (1947)

6 - Міжнародний день спорту на благо миру та розвитку

- 80 років від дня народження **Зіновія-Богдана Богдановича Антківа**, хорového диригента (1942-2009)

- 210 років від дня народження **Олександра Івановича Герцена**, російського письменника, публіциста, літературного критика (1812-1870)

7 - Благовіщення Пресвятої Богородиці

- **Всесвітній день здоров'я**. Відзначається щорічно в день набуття чинності Статуту ВООЗ (1948)

8

- 330 років від дня народження **Джузеппе Тартіні**, італійського скрипаля та композитора (1692-1770)

- 140 років від дня народження **Дмитра Івановича Дорошенка**, українського політичного діяча, історика, публіциста, літературознавця, бібліографа. Написав одну з перших аргументованих праць про Підкарпатську Русь після розвалу Австро-Угорської імперії «Угорська Україна». Народився в м. Вільно (нині Вільнюс) (1882-1951)

9

- 115 років від дня народження **Івана Степановича Шлепецького**, громадсько-культурного діяча. Його перу належить понад 200 студій та науково-популярних статей переважно з проблем історії, літератури та культури карпатських українців. Народився в с. Буковець на Пряшівщині (1902-1971)

- 100 років від дня народження **Івана Миколайовича Мацинського**, українського письменника Словаччини, дослідника культури історичного Закарпаття. Народився в м. Меджилабірці на Пряшивщині (1922-987)

10

- 85 років від дня народження **Белли Ахатівни Ахмадуліної**, російської поетеси, перекладачки (1937-2010)

11

- 70 років від дня народження **Дьєрдя Дьєрдьовича Дупки**, угорського поета, письменника, публіциста, перекладача, культуролога, засновника «Товариства угорської інтелігенції Закарпаття», одного із засновників «Товариства угорської культури». Народився в с. Бобове Виноградівського р-ну (1952)

12 - **Всесвітній день авіації та космонавтики**. Відзначається щорічно за рішенням Міжнародної авіаційної федерації

13

- 135 років від дня народження **Марії Іванівни Алешко**, української оперної співачки (1887-1952)

14

- 98 років від дня народження **Марії Федорівни Харченко**, української співачки, актриси Закарпатського українського музично-драматичного театру, народної артистки України. Народилася в с. Нова Буда Черкаської обл. (1924-2016)

15 - **Міжнародний день культури**. Саме цього дня в 1935 році було підписано міжнародний договір «Про охорону художніх і наукових закладів та історичних пам'яток», який ще називають Пактом Реріха

- 570 років від дня народження **Леонардо да Вінчі**, видатного італійського вченого, художника, письменника, музиканта, одного з найвидатніших представників мистецтва Високого Відродження (1452-1519)

- 100 років від дня народження **Зільберглейта Бориса Соломоновича**, українського диригента, композитора, заслуженого діяча мистецтв України (1922-1995)

16 - День довкілля. В Україні День навколишнього середовища відзначається щорічно у третю суботу квітня з 1998 року згідно з Указом Президента України «Про День довкілля» № 855/98

- 83 роки від дня народження **Михайла Михайловича Керецмана**, композитора, фольклориста, автора багатьох видань музичних творів, славетного педагога, члена Національної Ліги українських композиторів, заслуженого працівника культури України. Народився в м. Перечин (1939)

- 140 років від дня народження **Йосипа Михайловича Миклошевського**, українського музикознавця, піаніста, педагога (1882-1959)

- 130 років від дня народження **Залеського Осипа Степановича**, українського композитора, музикознавця, хорового диригента, педагога (189-1984)

- 100 років від дня народження **Кліоновського Михайла**, українського піаніста, музичного діяча у Канаді (1922-1987)

- 80 років від дня народження **Василя Михайловича Андрійця**, культуролога, дослідника українського професійного театру на Закарпатті, кандидата мистецтвознавства, лауреата обласної премії братів Є. та Ю.-А. Шерегіїв. Народився у с. Нижнє Селище на Хустщині (1942)

17 - Свято Великодня за григоріанським календарем

- Вхід Господній у Єрусалим (Вербна неділя)

18 - Міжнародний день пам'яток і визначних місць

- День пам'яток історії та культури. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №1062/99 від 23.08.1999 р. у Міжнародний день пам'яток і визначних місць

- 85 років від дня народження **Бабича Ростислава Олексійовича**, українського диригента, композитора, педагога, народного артиста України (1937-2021)

19

- 130 років від дня народження **Жермен Тайфер**, французької композиторки (1892-1983)

- 120 років від дня народження **Юрія Івановича Палюха**, організатора світських і церковних хорів, педагога. Народився в с. Малий Раковець Іршавського району (1902-1971)

- 90 років від дня народження **Отто Людвіговича Шобера**, режисера-постановника, актора, журналіста, культурного та громадського діяча, заслуженого працівника культури України, лауреата премії Ержебет та премії Сільванія (Угорщина). Народився в м. Ужгород (1932-2019)

20

- 83 роки від дня народження **Андрія Андрійовича Алексика**, оперного співака, народного артиста РСФСР. Навчався в Ужгородському музичному училищі. Народився в с. Великі Ком'яти нині Виноградівського р-ну (1939)

- 50 років від дня народження **Тимошенка Максима Олеговича**, українського хорового диригента, науковця-культуролога та мистецтвознавця, педагога, заслуженого діяча мистецтв (1972)

- 95 років від дня народження **Івана Дмитровича Драгуського**, прозаїка, журналіста. Народився в с. Нижнє Селище Хустського р-ну (1927-1959)

21

- 58 років від дня народження **Надії Іванівни Копчи**, народної артистки України (2015). Народилася в с. Великі Ком'яти Виноградівського р-ну (1964)

- 60 років від дня народження **Крутової-Шестак Надії Петрівни**, української естрадної співачки, народної артистки України (1962)

22 - **Міжнародний день Матері Землі**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 22.04.2009 р.

- 115 років від дня народження **Євгена Теодоровича Козака**, українського композитора (1907-1988)

- 315 років від дня народження **Генрі Філдінга**, англійського романіста, драматурга, публіциста (1707-1754)

- 220 років від дня народження **Юрія Івановича Гуци-Венеліна**, історика, етнографа, фольклориста, одного із засновників російської

славістичної науки. Народився в с. Тибава Свалявського р-ну (1802-1839)

23 - Всесвітній день книги і авторського права. Відзначається щорічно відповідно до рішення 28-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО від 15.11.1995 р.

- **Всеукраїнський день психолога**

- 125 років від дня народження **Василя Гренджі-Донського** (1897-1974), українського письменника, перекладача, культурно-освітнього та громадського діяча, одного з творців Карпатської України. Народився в с. Волове (нині смт Міжгір'я) (1897- 1974)

- 125 років від дня народження **Ропської Олександри Дмитрівни**, української оперної співачки, педагога, народної артистки УРСР (1897-1957)

24 - Світле Христове Воскресіння. Вважається святковим неробочим днем відповідно до ст.73 кодексу законів про працю

- **Міжнародний день солідарності молоді.** Відзначається щорічно з 1957 р. відповідно до рішення Всесвітньої федерації демократичної молоді

- 219 років від дня народження **Олександра Васильовича Духновича**, видатного громадсько-культурного діяча, поета, письменника, педагога, публіциста, збирача фольклору. Народився в с. Тополя під Бескідом (нині Східна Словаччина) (1803-1865)

- 150 років від дня народження **Юрія Кміта**, письменника, літературознавця, етнографа, громадського діяча, священника (1872-1946)

25

- 115 років від дня народження **Миколи Петровича Трублаїні** (Трублаєвського), українського письменника (1907-1941)

- 90 років від дня народження **Подвали Валерія Давидовича**, українського композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1932-2003)

26 - День Чорнобильської трагедії (1986)

28 - Всесвітній день охорони праці. Відзначається щорічно з 2003 р. з ініціативи Міжнародної організації праці

- 79 років від дня народження **Петра Петровича Матія**, українського співака і композитора, соліста-вокаліста музичного лекторію Закарпатської обласної філармонії, народного артиста України. Народився в с. Сасово Берегівського р-ну (1943)

- 255 років від дня народження (імовірно – 28 квітня) **Артемія Лук'яновича Веделя**, українського композитора, хорового диригента, співака, скрипаля (1767-1808)

29 - Міжнародний день танцю. Відзначається з 1982 р. за рішенням ЮНЕСКО

- 180 років від дня народження **Карла Міллекера**, австрійського композитора оперет, диригента (1842-1899)

- 90 років від дня народження **Павленко Ніни Євтухівни**, української бандуристки, педагога, народної артистки України (1932)

Травень

1 - День праці. В Україні святковий неробочий день відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю

- 95 років від дня народження **Герасименка Василя Явтуховича**, українського бандуриста, педагога, конструктора бандур, народного артиста України (1927-2015)

- 80 років від дня народження **Колесник Євдокії Василівни**, української оперної співачки, педагога, народної артистки України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1942)

- 75 років від дня народження **Альошиної-Костюкової Вікторії Дмитрівни**, української співачки, артистки оперети, народної артистки України (1947)

1-2 - Дні міжнародної солідарності трудящих. Відзначається щорічно відповідно до рішення конгресу II Інтернаціоналу 14-21 липня 1889 р. (Париж)

- 80 років від дня народження **Чен Бао Хуа**, китайського та українського композитора, заслуженого діяча мистецтв України (1937-2008)

3 - **Всесвітній день свободи преси**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 20.12.1993 р.

- **Міжнародний день Сонця**. Відзначається щорічно з 1994 року з ініціативи Міжнародного товариства сонячної енергії

- 70 років від дня народження **Магди Бертолонівни Фюзеші** (дів. прізвище Мештер), поетеси, члена Національної спілки письменників України, Спілки письменників Угорщини. У 1992 р. стала засновником Закарпатського відділення Спілки письменників Угорщини. Народилася в с. Береги Берегівського р-ну (1952)

5

- 170 років від дня народження **Майбороди Володимира Яковича**, українського і російського оперного співака (1852-1917)

- 120 років від дня народження **Воліковської** (справж.- Підопригора) **Ірини Іванівни**, української оперної співачки, народної артистки УРСР (1902-1979)

- 110 років від дня народження **Цегельського Євгена Романовича**, українського скрипаля, музикознавця та педагога у США (1912-1980)

- 140 років від дня народження **Сабініна** (Сабін-Гус) **Юрія Давидовича**, українського співака, народного артиста УРСР (1882-1958)

- 60 років від дня народження **Оріщенка Олега Володимировича**, українського театрального діяча, музиканта (труба), заслуженого діяча мистецтв України (1962)

- 115 років від дня народження **Ірини Вільде** (справжнє ім'я Дарина Дмитрівна Макогон), української письменниці (1907-1982)

6

- 55 років від дня народження **Тетяни Данилівни Шабанової**, викладача-методиста циклової комісії «Загальне фортепіано», піаністки класичного та джазового напрямів, композитора, музикознавця, лауреата 16 міжнародних і всеукраїнських джазових

конкурсів і фестивалів, концертного виконавця найвищого рівня.
Народилася в м. Жданов (нині Маріуполь) (1967)

- 150 років від дня народження **Орешковича Федора Гавриловича**, українського оперного співака (1872-1932)

8 - День пам'яті та примирення – пам'ятний день в Україні, відзначається щороку відповідно до Указу Президента України №169/15 від 24.03.2015 р.

- **День Матері**. Відзначається щорічно в другу неділю травня відповідно до Указу Президента України №489/99 від 10.05.1999 р.

8-9

- **Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни**. Відзначають щорічно, спираючись на резолюцію Генеральної Асамблеї ООН від 22.11.2004 р.

9 - День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Державне свято, в Україні відзначається щороку

10

- 65 років від дня народження **Віктора Федоровича Теличка**, заслуженого діяча мистецтв України, піаніста, композитора, лауреата обласної премії ім. Д.Є. Задора, всеукраїнських премій ім. В. Косенка, М. Лисенка, лауреата Міжнародного конкурсу «CASPI ART», голови Закарпатської організації НСКУ, доцента, викладача-методиста циклової комісії «Теорія музики». Народився у м. Хуст (1957)

- 70 років від дня народження **Сергія Валентиновича Бедусенка**, українського композитора, піаніста-віртуоза, співака, лібретиста, літератора, графіка, публіциста (1952)

11

- 100 років від дня народження **Марії Іванівни Сочки** (дів. прізви. Лашкай), артистки Закарпатського українського обласного музично-драматичного театру. У 1944 р. обиралася членом управи Ужгорода та Народного комітету Ужгорода. Народилася в с. Страбичово Мукачівського р-ну (1922-1999)

12 - Україна стала членом ЮНЕСКО (1954)

- 180 років від дня народження **Жуля Массне**, французького композитора, музикознавця, піаніста, органіста, лібретиста, педагога (1842-1912)

- 95 років від дня народження **Петра Федоровича Куртанича**, поета, етнографа, фольклориста, казкаря. Від нього записано казки, легенди, перекази, пісні та інші фольклорні та етнографічні матеріали. Народився в с. Смереково Великоберезнянського р-ну (1927-2016)

13

- 90 років від дня народження **Юрія Андрійовича Бачі**, педагога, письменника, науковця-україніста, громадсько-культурного діяча. Досліджував українську літературу Закарпаття ХІХ-ХХ ст. Народився в с. Кечківці у Словаччині (1932-2021)

14

- 395 років від дня народження **Петра Дорошенка**, визначного українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана Війська Запорозького Правобережної України, очільника Гетьманщини (1627-1698)

- 70 років від дня народження **Володимира Леонардовича Матецького**, композитора, піаніста, автора пісень (1952)

15

- 155 років від дня народження **Сергія Прокоповича Дрімцова**, українського композитора, диригента, педагога, художника (1867-1937)

- 125 років від дня народження **Божейко Володимири Іванівни**, української піаністки і педагога (1897-1955)

- 55 років від дня народження **Наталії Іванівни Козачук**, старшого викладача циклової комісії «Хорове диригування». Народилася в м. Ужгород (1967)

- 105 років від дня народження **Івана Йосиповича Сарвадія**, громадсько-культурного і політичного діяча. За заслуги перед рідним краєм був обраний почесним членом Закарпатського крайового товариства «Просвіта». Народився в м. Хуст (1917-2002)

16

- 65 років від дня народження **Матвійчук Людмили Сергіївни**, української композиторки, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1957-2007)

- 205 років від дня народження **Миколи Івановича Костомарова**, українського та російського історика, етнографа, прозаїка, поета-романтика, мислителя, громадсько-політичного і культурного діяча, фольклориста, етнопсихолога (1817-1885)

17

- 100 років від дня народження **Анатолія Андрійовича Дімарова** (справжнє прізвище – Гарасюта), українського письменника, громадського діяча, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1982), громадського діяча (1922-2014)

- 110 років від дня народження **Ернеста Рудольфовича Контратовича**, одного із засновників закарпатської школи живопису та одного з організаторів і першого голови Закарпатської обласної організації Національної спілки художників України, народного художника УРСР (1991). Народився в с. Кальна Розтока (Словаччина) (1912-2009)

18 - Міжнародний день музеїв. Відзначається щорічно відповідно до рішення XI Генеральної Конференції Міжнародної ради музеїв, яка відбулась у травні 1977 р.

- 90 років від дня народження **Оксани Юріївни Мельник**, мистецтвознавця, фольклориста. Народилася в с. Колодне Тячівського р-ну (1932)

- 65 років від дня народження **Мельника Михайла Васильовича**, українського театрального актора та режисера, сценариста, музиканта, народного артиста України, лауреата Національної премії ім. Т.Г. Шевченка (1957)

- 50 років від дня народження **Магери Сергія Ігоровича**, українського оперного та камерного співака, народного артиста України, лауреата Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1972)

19 - День української вишиванки. Відзначається у третій четвер травня

- 110 років від дня народження **Гаврила Мартиновича Глюка**, українського живописця, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1963). Став одним із зачинателів закарпатської повоєнної пейзажної школи. Народився в м. Сігет (нині Румунія) (1912-1983)

- 60 років від дня народження **Анни Федорівни Ландовської**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народилася в м. Ужгород (1962)

20

- **100 років** від дня народження **Івана Михайловича Чендея**, відомого прозаїка, лауреата Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка, ім. В.К. Винниченка та премії ім. А. Головка, кіносценариста, громадського діяча. Народився в смт Дубове Тячівського р-ну (1922-2005)

- **80 років** від дня народження **Петра Миколайовича Скунця**, поета і перекладача, фольклориста, краєзнавця, літературознавця, лауреата Національної премії ім. Т.Г. Шевченка, громадського діяча. Народився в смт Міжгір'я (1942-2007)

- 70 років від дня народження **Кондрашевської Лідії Іванівни**, української співачки (лірико-колоратурне сопрано), народної артистки України (1952-2008)

21 - День Європи. Відзначається щорічно за рішенням, прийнятим лідерами країн-членів ЄС на зустрічі у Мілані у 1985 р., а також офіційно в Україні щорічно у третю суботу травня з 2003 р.

- **День науки.** Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№145/97 від 14.02.1997 р.) щорічно у третю суботу травня

- 70 років від дня народження **Яковчука Олександра Миколайовича**, українського композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1952)

24 - День слов'янської писемності й культури. Відзначається щорічно в день вшанування пам'яті святих рівноапостольних **Кирила і Мефодія** відповідно до Указу Президента України №1096/04 від 17.09.2004 р.

- **140 років** від дня народження **Кирила Григоровича Стеценка**, українського композитора, хорового диригента, музично-громадського діяча, священника(1882-1922)

- 110 років від дня народження **Михайла Панасовича Стельмаха**, українського прозаїка, поета, драматурга, фольклориста, педагога, громадського діяча (1912-1983)

25

- 90 років від дня народження **Василя Степановича Басараба**, письменника, лауреата обласних літературних премій ім. Д. Вакарова та ім. Ф. Потушняка. Народився в с. Жуково Мукачівського р-ну (1932-2003)

- 85 років від дня народження **Демчука Юрія Васильовича**, українського оперного співака, бандуриста, заслуженого артиста України (1937)

26

- 180 років від дня народження **Івана Олексійовича Сікорського**, українського та російського психолога, психіатра, педагога (1842-1919)

27

- 25 років тому літературно-пісенному ансамблю «Берегиня» Свалявської ЦБС присвоєно звання «Самодіяльний народний» (1997)

29 - Міжнародний день миротворців ООН.

- **День миротворців ООН в Україні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №374/03 від 30.04.2003 р.

- 100 років від дня народження **Яніса Ксенакіса**, французького композитора грецького походження (1922-2001)

30

- 150 років від дня народження **Костянтини Іванівни Малицької** (Чайки Дністрової), української поетеси-піснярки, драматурга, редактора, педагога, громадського діяча (1872-1947)

- 70 років від дня народження **Яциняка Василя Ільковича**, українського хорового диригента, народного артиста України (1952)

- 65 років від дня народження **Білозір Оксани Володимирівни**, української естрадної співачки, народної артистки України (1957)
- 110 років від дня народження **Юрія Гривняка**, українського письменника, публіциста, історика, культурного діяча. Народився в смт Великий Березний (1912-1992)
- 31 - Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням.** Проводиться за ініціативою Всесвітньої організації охорони здоров'я щорічно
- 140 років від дня народження **Бертьє (справж. - Ліфшиць) Давида Соломоновича**, українського скрипаля, диригента, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1882-1950)
- 130 років від дня народження **Костянтина Георгійовича Паустовського**, російського письменника українського походження (1892-1968)
- 75 років з часу створення ансамблю солістів «Гармонія» Закарпатської обласної філармонії

Червень

- 1 - Міжнародний день захисту дітей.** Проводиться щорічно з 1949 р. відповідно до ухвали Ради Міжнародної демократичної федерації жінок
- **День захисту дітей.** Відзначається в Україні щорічно згідно з Указом Президента України 568/98 від 30.05.1998 р.
- 120 років від дня народження **Зої Михайлівни Гайдай**, української оперної та камерної співачки (1902-1965)
- 80 років від дня народження **Криси Олега Васильовича**, українського та американського скрипаля і педагога, заслуженого артиста України (1942)
- 2 - Вознесіння Господнє**
- 85 років від дня народження **Кулика Юрія Івановича**, українського хорового диригента, композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1937-1988)

3

- 190 років від дня народження **Шарля Лекока**, французького композитора, автора популярних оперет (1832-1918)

5 - **Всесвітній день навколишнього середовища**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 15.12.1972 р.

- 95 років від дня народження **Вілмоша Еміловича Ковача**, письменника, перекладача, члена Національної спілки письменників України. Народився в с. Гать Березівського р-ну (1927-1979)

6

- 80 років від дня народження **Михайла Борисовича Степаненка**, українського музикознавця, композитора, піаніста, поета, музично-громадського діяча (1942-2019)

7

- 65 років від дня народження **Ланюка Юрія Євгеновича**, українського композитора, віолончеліста, педагога, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1957)

- 125 років від дня народження **Меньгерта Шімона**, письменника, журналіста. Народився в смт Батьово Березівського р-ну (1897-1952)

8

- 185 років від дня народження **Івана Миколайовича Крамського**, російського живописця українського походження (1837-1887)

9

- 55 років від дня народження **Олесі Михайлівни Коцан**, голови циклової комісії «Загальне фортепіано». Народилася в с. Поляна Свалявського р-ну (1967)

- 85 років від дня народження **Гвоздя Миколи Петровича**, українського бандуриста, диригента, аранжувальника, громадського діяча, народного артиста України (1937-2010)

10

- 165 років від дня народження **Богумила (Федора) Івановича Воячека**, українського контрабасиста, диригента, композитора, педагога, чеха за походженням (1857-1934)

11

- 120 років від дня народження **Віссаріона Яковича Шебаліна**, композитора, диригента, музичного педагога (1902-1963)

- 75 років від дня народження **Засухіна Володимира Фроловича**, українського співака, композитора, народного артиста України (1947)

- 145 років від дня народження **Антонія Андрійовича Бобульського**, засновника журналу «Карпаторусский вестник», прозаїка, драматурга (літ. псевдоніми – Дід Микула, Давид Шрапнель, Іван Півчук) (1877, м. Краків – 1951, м. Ужгород)

12 - День Святої Трійці. П'ятидесятниця

13

- 79 років від дня народження **Василя Васильовича Кобаля**, композитора-пісняра, заслуженого працівника культури України, члена Національної Ліги українських композиторів. Народився в с. Арданово на Іршавщині (1943)

- 75 років від дня народження **Тиберія Йосиповича Сільваші**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в м. Мукачево (1947)

14

- 80 років від дня народження **Михайла Івановича Копинця**, музичного діяча, композитора. Народився в с. Білки Іршавського р-ну (1942)

- 75 років від дня народження **Бойка Вадима Анатолійовича**, українського гобоїста, концертмейстера, педагога, заслуженого артиста України (1947-2018)

- 215 років від дня народження **Івана Максимовича Сошенка**, українського живописця, педагога, одного з найближчих друзів Т. Шевченка (1807-1876)

- 75 років від дня народження **Владислава Йосиповича Ганзела**, живописця, графіка, архітектора. Народився в с. Доманинці (1947)

16

- 77 років від дня народження **Шилової Інеси Володимирівни**, диригента, заслуженого діяча мистецтв України, народної артистки України, хормейстера Національної опери України, професора Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. Навчалася в Ужгородському музичному училищі (1945)

- 55 років від дня народження **Корінця Зеновія Михайловича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1967)

17

- 140 років від дня народження **Ігора Федоровича Стравинського**, композитора, диригента українського козацького походження (1882-1971)

18

- 210 років від дня народження **Івана Олександровича Гончарова**, російського прозаїка (1812-1891)

- 85 років від дня народження **Людмили Дмитрівни Іванової**, заслуженої артистки України, актриси Закарпатського українського обласного музично-драматичного театру. Народилася в с. Ворошилівка Дніпропетровської обл. (1937)

19

-155 років від дня народження **Євгена Івановича Купчинського**, українського композитора, диригента Церковного та громадського діяча (1867-1938)

- 60 років від дня народження **Валерія Лінардовича Скорохода**, диригента, викладача циклової комісії оркестрових, духових та ударних інструментів, заслуженого діяча республіки Казахстан. Народився в м. Хуст (1962)

- 74 роки від дня народження **Петра Михайловича Рака**, композитора, заслуженого діяча мистецтв України. Народився в с. Вонігово Тячівського р-ну (1948-2021)

20

- 58 років від дня народження **Етелли Олександрівни Чуприк-Котюк**, української піаністки, народної артистки України. Навчалась в Ужгородському музичному училищі. Народилася в м. Виноградів (1964-2019)

- 130 років від дня народження **Печенігі-Углицького Павла Івановича**, українського композитора, диригента, музиканта, педагога (1892-1948)

21

- 100 років від дня народження **Георгія Андрійовича Аванесова**, українського диригента (1922-1982)

22 - День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №1245/2000 від 17.11.2000.

- 145 років від дня народження **Болеслава Леопольдовича Яворського**, українського і російського музикознавця, піаніста, композитора і педагога (1877-1942)

- 65 років від дня народження **Зіброва Павла Миколайовича**, українського естрадного співака, композитора, народного артиста України (1957)

23

- 126 років від дня народження **Петра Петровича Милославського**, видатного музичного діяча Закарпаття першої половини ХХ ст., хорового диригента, композитора, співака, фольклориста, педагога, засновника професійного хорового мистецтва на Підкарпатській Русі. Народився у Санкт-Петербурзі (1896-1954)

- 75 років від дня народження **Вітра Валерія Сергійовича**, художника-плакатиста, музиканта, композитора, громадського діяча, заслуженого художника України (1947)

25

- 130 років від дня народження **Арсена Васильовича Річинського**, українського громадського, політичного і церковного діяча,

композитора, основоположника української етнології релігії (1892-1956)

- 100 років від дня народження **Петра Володимировича Угляренка**, прозаїка, журналіста, члена спілки письменників СРСР. Кілька років очолював Закарпатську обласну письменницьку організацію. Народився на хуторі Мила на Київщині (1922-1997)

27

- 100 років від дня заснування **Книжкової палати України імені Івана Федорова**. 27.06.1922 р. постановою РНК УСРР організовано книжкову палату у м. Харків. У 1989 році палату переведено до Києва (1922)

28 - День Конституції України. Відзначається щорічно в день прийняття Верховною Радою України основного Закону України. Святковий неробочий день в Україні відповідно до ст.73 Кодексу Законів про працю

- 92 років від дня народження **Миколи Яковича Попенка**, композитора, тривалий час – диригента Закарпатського народного хору, лауреата обласної премії ім. Д.Є. Задора, заслуженого артиста України. Навчався в Ужгородському музичному училищі. Народився у м. Рахів (1930-2016)

- 80 років від дня народження **Стецюна Миколи Григоровича**, українського композитора та диригента, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України (1942)

- 445 років від дня народження **Пітера Пауля Рубенса**, фламандського художника-живописця (1577-1640)

- 310 років від дня народження **Жан-Жака Руссо**, французького філософа і письменника-просвітителя (1712-1778)

29

- 85 років від дня народження **Петра Пантелійовича Василенка**, українського письменника, публіциста, перекладача (1937-2001)

Цього місяця виповнюється

- 85 років з часу заснування **Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П.П. Вірського** (на той час – Ансамбль танцю УРСР)

Липень

2

- 145 років від дня народження **Германа Гессе**, німецького та швейцарського письменника, лауреата Нобелівської премії (1946) (1877-1962)

3

- 115 років від дня народження **Наталії Йосипівни Захарченко**, української співачки, заслуженої артистки УРСР (1907-1992)

4

- 70 років від дня народження **Олега Івановича Гарагонича**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в м. Мукачево (1952-2014)

5

- 70 років від дня народження **Гаркуші Володимира Григоровича**, українського диригента, народного артиста України (1952)

6

- 135 років від дня народження **Марка Шагала**, білоруського та французького художника (1887-1985)
- 280 років від дня народження **Іоанікія Базиловича**, філософа, одного із перших закарпатських істориків-краєзнавців. Народився в с. Гливище (нині Східна Словаччина) (1742-1821)

7 - Різдво Іоанна Предтечі. Свято Івана Купала

- 140 років від дня народження **Янки Купали**, білоруського поета, драматурга, публіциста, активного популяризатора творчості Т. Шевченка серед білоруського народу (1882-1942)

8

- 66 років від дня народження **Володимира Ілліча Волонтира**, хорового диригента, композитора, члена Національної спілки

композиторів України, заслуженого діяча мистецтв України. Народився с. Кузьмине Мукачівського р-ну (1956)

9

- 75 років від дня народження **Анатолія Івановича Кочерги**, українського оперного і камерного співака, педагога, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1947) (за даними ЕСУ – 1949)

10

- 130 років від дня народження **Досенка-Журби Олександра Васильовича**, українського співака-бандуриста, заслуженого артиста України (1892-1959)

11

- 87 років від дня народження **Ігоря Васильовича Лацанича**, українського диригента, музиканта, народного артиста України та Республіки Татарстан. Навчався в Ужгородському музичному училищі. Народився в смт Великий Березний Закарпатської обл. (1935-2003)

- 175 років тому відомий угорський поет **Шандор Петефі** зупинявся в готелі «Чорний орел» в м. Ужгород. Про це свідчить меморіальна дошка на будинку №20 на площі Ш. Петефі (1847)

12 - День святих, славних і всехвальних первоверховних апостолів Петра і Павла

- 115 років від дня народження **Петра Даниловича Гайдамаки**, українського композитора, диригента (1907-1981)

- 130 років від дня народження **Бруно Шульца**, польського письменника та художника, творчість якого може розглядатись як ремінісценція тих вражень і переживань, які він виніс зі свого дитинства, що пройшло у Дрогобичі (1892-1942)

14

- 125 років від дня народження **Мирослава Ірчана** (справжнє ім'я Андрій Дмитрович Баб'юк), українського драматурга, прозаїка, історика, видавця (1897-1937)

- 125 років від дня народження **Жуковської Олександри Іллівни**, української співачки (драматичне сопрано), заслуженої артистки УРСР (1897-1979)

15 - **День українських миротворців**. Відзначається щорічно відповідно до постанови Верховної Ради України №292 від 21.05.2013 р.

- 105 років від дня народження **Миколи Васильовича Дремлюги**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України (1917-1998)

- 130 років від дня народження **Володимира Андрійовича Кабачка**, бандуриста, співака, диригента та педагога (1892-1957)

- 130 років від дня народження **Мілені Іванівни Рудницької** (Лисяк-Рудницької), громадської та політичної діячки, журналістки, письменниці, педагога, голови центральної управи Союзу Українок (1892-1976)

16 - 31 рік від дня прийняття Верховною Радою Української РСР **Декларації про державний суверенітет України** (1990)

- 80 років від дня народження **Левенця Ігоря Прокоповича**, українського хорового диригента, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1942)

18

- 80 років від дня народження **Шумилової Галини Іванівни**, української співачки, народної артистки України (1942)

20

- 66 років від дня народження **Йосипа Степановича Франца**, диригента, педагога, художнього керівника та головного диригента симфонічної капели «Ренесанс», заслуженого діяча мистецтв України. Народився в снт Ясіня (1956)

21

- 115 років від дня народження **Олега Ольжича** (справжнє ім'я Олег Олександрович Кандиба), українського письменника, науковця, політичного діяча (1907-1944)

- 75 років від дня народження **Шутко Лідії Остапівни**, української скрипальки, педагога, народної артистки України (1947)
- 140 років від дня народження **Давида Давидовича Бурлюка**, художника-футуриста, поета, літературного і художнього критика, видавця (1882-1967)

23

- 93 роки від дня народження **Емілія Дмитровича Кобулея**, піаніста, теоретика, композитора, педагога. Народився в м. Ужгород (1929-2004)
- 95 років від дня народження **Ласла Карловича Балли**, поета, прозаїка, заслуженого працівника культури України, члена Національної спілки письменників України. Народився в с. Павловце поблизу Ужгорода (1927-2010)

24 - День рівноапостольної княгині **Ольги**. Велика княгиня увійшла в історію як творець державного життя і культури Київської Русі

- 220 років від дня народження **Александра Дюма-батька**, французького письменника-романіста, журналіста, політика (1802-1870)
- 75 років від дня народження **Гнідя Володимира Пилиповича**, українського хорового диригента, педагога, заслуженого працівника культури України (1947)
- 125 років від дня народження і 85 років від виступу в руському театрі товариства «Просвіта» артистки **Івanni Олексіївни Синенької-Іваницької**. Народилася в с. Великі Чорнокінці на Тернопільщині (1897-1988)

25

- 105 років від дня народження **Дмитра Львовича Клебанова**, українського композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча (1907-1987)
- 83 роки від дня народження **Івана Антоновича Бачкая**, композитора, педагога. Народився в с. Мала Копаня (1939-2007)

26

- 240 років від дня народження **Джона Філда**, ірландського композитора, піаніста, педагога. Вважається основоположником жанру фортепіанного ноктюрну (1782-1837)

27

- 95 років від дня народження **Альберта Яковича Мамонтова**, українського театрального педагога, громадського та культурного діяча, актора, декламатора(1927-1999)

28 - День хрещення **Київської Русі**. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №668/08 від 25.07.2008 р.

- День пам'яті святого рівноапостольного князя **Володимира** – хрестителя Київської Русі

- 73 роки від дня народження **Марії Іванівни Зубанич**, солістки ансамблю «Гармонія» Закарпатської обласної філармонії, народної артистки України. Навчалася в Ужгородському музичному училищі. Народилася в смт Великий Березний Закарпатської обл. (1949)

- 135 років від дня народження **Комаренка Володимира Андрійовича**, українського диригента, педагога, музично-громадського діяча (1887-1969)

29

- 205 років від дня народження **Івана Костянтиновича Айвазовського**, російського та українського художника-мариніста і баталіста (1817-1900)

- 115 років від дня народження **Ілька Михайловича Гурдзана**, поета-коломийкаря. Народився в с. Лісковець Міжгірського р-ну (1907-1954)

- 60 років від дня народження **Неллі Сергіївни Кузьми**, викладача циклової комісії «Загальне фортепіано» (1962)

30

- 180 років від дня народження **Гржималі Адальберта** (Войтех), українського та чеського композитора, скрипаля, диригента, педагога, музично-громадського діяча (1842-1908)

- 100 років від дня народження **Лобанової Лілії Данилівни**, української оперної і камерної співачки, педагога, народної артистки України (1922-1992)

Серпень

1

- 80 років від дня народження **Шевчука Василя Йосиповича**, українського поета-пісняра, прозаїка, публіциста, казкаря (1942)

2 - День святого Пророка Іллі

4

- 265 років від дня народження **Володимира Лукича Боровиковського**, українського живописця, портретиста (1757-1825)

6

- 40 років від дня народження **Анастасії Анатоліївни Жужгової**, домристки, викладача циклової комісії «Народні інструменти». Народилася в м. Ужгород (1982)

7

- 75 років від дня народження **Софії Михайлівни Ротару**, української естрадної співачки, народної артистки Української і Молдавської РСР, СРСР, Героя України (1947)

9

- 170 років від дня народження **Варвари Ніколівни Ханенко**, видатної українки, засновниці Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків (1852-1922)

10

- 75 років від дня народження **Андраша Задора**, диригента, композитора, вчителя вокалу, з 1989 р. доцента Реформатського педагогічного інституту ім. Ф. Келчеї в Угорщині. Народився в м. Ужгород (1947)

- 110 років від дня народження **Жоржі Амаду**, бразильського письменника (1912-2001)

11

-70 років від дня народження **Габрієла Несторовича Булеци**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в м. Ужгород (1952)

12 - Міжнародний день молоді. Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 20.01.2000 р.

- **День молоді в Україні** буде завжди відзначатися 12 серпня з 1 січня 2022 р. згідно з Указом Президента України №333/2021 від 28.07.2021р р.

- 80 років від дня народження **Долчука Романа Олексійовича**, українського хорового диригента, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого працівника культури України (1942-1011)

- 115 років від дня народження **Степана Васильовича Анталовського**, лікаря, публіциста, громадського та культурно-освітнього діяча, організатора студентського руху Підкарпатської Русі та Чехословаччини. Народився в с. Червеньово Мукачівського району (1907-1992)

- 105 років від дня народження **Шандора Ференцовича Петки**, художника, педагога. Народився в м. Ужгород (1917-2005)

14 - Свято братів Маковіїв. Перший Спас (Медовий Спас, Маковія)

- 155 років від дня народження **Джона Голсуорсі**, англійського письменника, лауреата Нобелівської премії (1867-1933)

17

- 165 років від дня народження **Євсевія (Євзебія) Васильовича Мандичевського**, українського і австрійського музикознавця, композитора, диригента, педагога (1857-1929)

- 80 років від дня народження **Мусліма Магометовича Магомаєва**, оперного та естрадного співака, композитора (1942-2008)

18

- 135 років від дня народження **Крушельницької Ганни Амвросіївни**, української оперної співачки (1887-1965)

- 85 років від дня народження **Павлюченка Станіслава Євстигнійовича**, українського диригента, педагога, народного артиста України (1937-2010)

- 130 років від дня народження **Романа Богдановича Кирчева**, артиста закарпатських театрів 20-30-х рр. Народився в с. Довге на Львівщині (1892-1968)

19 - Преображення Господнє. Другий Спас (Яблучний Спас)

- 120 років від дня народження **Олеся (Олександра) Васильовича Донченка**, українського письменника, казкаря (1902-1954)

20

- 175 років від дня народження **Болеслава Пруса**, польського письменника (1847-1912)

- 60 років від дня народження **Павла Михайловича Керестея**, живописця, члена Національної спілки художників України. Народився в м. Ужгород (1962)

21

- 71 рік від дня народження **Наталії Дмитрівни Висіч**, органістки, заслуженої артистки УРСР(1991), педагога. Навчалася в Ужгородському музичному училищі. Народилася в м. Мукачево (1951-2013)

22

- 160 років від дня народження **Клода Дебюссі**, французького композитора, піаніста, диригента, музичного критика (1862-1918)

23 - День Державного Прапора України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №987/04 від 23.08.2004 р.

- 80 років від дня народження **Андрія Відоровича Мункачі**, музичного діяча та композитора. Народився в смт Тересва Тячівського р-ну (1942)

- 90 років від дня народження **Антонова Володимира Сергійовича**, українського музиканта (флейта), педагога, народного артиста України (1932-2005)

-155 років від дня народження **Осипа Степановича Маковія**, українського поета, прозаїка, публіциста, критика, літературознавця, перекладача, редактора багатьох періодичних видань, педагога, громадсько-політичного діяча, автора багатьох ліричних пісень, частина яких стала народними. Його вірші покладені на музику місцевими композиторами і виконуються самодіяльними колективами (1867-1925)

24 - **День Незалежності України**. Відзначається щорічно як державне загальнонародне свято відповідно до постанови Верховної Ради України №2143-ХІІ від 20.02.1992 р. Вважається святковим неробочим днем відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю

- 85 років від дня народження **Ніни Леонідівни Бічуї**, української письменниці, журналістки, редактора «Просвіти»(1937)

- 100 років від дня народження **Дмитра Васильовича Лазара**, поета. Народився в с. Шандрово (нині Олександрівка) Хустського р-ну (1922-1991)

25

- 75 років від дня народження **Столярчука Богдана Йосиповича**, українського мистецтвознавця, музиканта, педагога, краєзнавця, заслуженого діяча мистецтв України (1947)

26

- 35 років від дня народження **Мирослави Іванівни Швах-Пекар**, викладача циклової комісії «Спів», лауреата обласної премії ім. Д.Є. Задора, неодноразової переможниці міжнародних конкурсів (1987)

27

- День народження **Івана Яковича Франка**, видатного українського поета, прозаїка, драматурга, літературного критика, публіциста, перекладача, науковця, громадського і політичного діяча (1856-1916)

- 55 років від дня народження **Марини Юріївни Гірник**, заступника директора з навчально-виховної роботи Ужгородського музичного фахового коледжу імені Д.Є. Задора, викладача циклової комісії «Хорове диригування». Народилася в с. Кострина Ужгородського р-ну (1967)

- 120 років від дня народження **Юрія Івановича Яновського**, українського поета та романіста (1902-1954)

28 - Успіння Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Пріснодіви Марії, Божої Матері (Перша Пречиста).

29 - Перенесення Нерукотворного Образу Господа нашого Ісуса Христа. Горіховий Спас

- **День пам'яті захисників України**, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність країни згідно з Указом Президента України № 621/2019 від 23.09. 2019 р.

- **80 років** від дня народження **Степана Карловича Томича**, видатного музиканта, одного з фундаторів закарпатської кларнетової школи, педагога, керівника духового оркестру Ужгородського музичного училища, соліста-кларнетиста симфонічного оркестру Закарпатської обласної філармонії, заслуженого працівника культури України, відмінника освіти України (1942-2012)

- 160 років від дня народження **Моріса Метерлінка**, бельгійсько-фламандського письменника, драматурга, лауреата Нобелівської премії (1911) (1862-1949)

- 125 років від дня народження **Мирослави Сопілки** (справжнє ім'я Юлія Мисько-Пастушенко), української письменниці (1897-1937)

30

- 100 років від дня народження **Павла Прокоповича Глазового**, українського поета-гумориста, сатирика (1922-2004)

31

- 85 років від дня народження **Андрія Дем'яновича Горняткевича**, українського бандуриста, письменника, дослідника кобзарства (1937)

Вересень

1 - **День знань**. Відзначається з 1984 р.

- 75 років від дня народження **Миколи Петровича Мозгового**, українського естрадного співака, композитора-пісняра, педагога, народного артиста України (1947-2010)

- 65 років від дня народження **Білоножко Світлани Григорівни**, української естрадної співачки, артистки оперети, народної артистки України (1957)

- 65 років від дня народження **Гушоватого Петра Васильовича**, українського хорового диригента, педагога, заслуженого працівника культури України (1957)

2

- 120 років від дня народження **Олександра Семеновича Теплицького**, українського композитора, музикознавця, педагога і диригента (1902-1979)

- 125 років від дня народження **Сапруна Северина**, українського хорового диригента, композитора, поета, педагога, священника, музично-громадського діяча (1897-1950)

- 165 років від дня народження **Володимира Федоровича Луцика**, письменника, журналіста, перекладача (1857-1909)

3

- 180 років від дня народження **Вілінського (Велінського) Василя Михайловича**, українського музиканта, артиста, диригента, театрального і громадського діяча (1842-1875)

- 95 років від дня народження **Алеся Адамовича** (справжнє ім'я та прізвище – Олександр Михайлович Адамович), білоруського письменника, літературознавця (1927-1994)

4

- 145 років від дня народження **Федора Миколайовича Стешка**, українського громадсько-культурного діяча, музикознавця, бібліографа, педагога (1877-1944)

5

- 97 років від дня народження **Михайла Михайловича Кречка**, українського композитора, хорового диригента, вокаліста, народного артиста України. Народився у с. Порошково Перечинського р-ну (1925-1996)

- 95 років від дня народження **Віталія Васильовича Сечкіна**, українського композитора, піаніста, лауреата міжнародних конкурсів, педагога, музично-громадського діяча (1927-1988)
- 70 років від дня народження **Валькевич Раїси Андріївни**, української співачки, педагога, народної артистки України (1952)
- 205 років від дня народження **Олексія Костянтиновича Толстого**, російського письменника (1817-1875)

7

- 75 років від дня народження **Огородніка Олександра Володимировича**, українського диригента, композитора, народного артиста України (1947-2020)
- 65 років від дня народження **Любові Борисівни Микити**, художниці, члена Національної спілки художників України. Народилася в м. Удінськ Іркутської обл. (Росія) (1957)

8 - Міжнародний день грамотності. Відзначається в системі ООН щорічно відповідно до рішення 14-ї сесії ЮНЕСКО №141 від 1966 р.

- 75 років від дня народження **Шопші Миколи Сергійовича**, українського оперного і камерного співака, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1947-2006)
- 75 років від дня народження **Василя Васильовича Рубіша**, художника. Народився в с. Великі Лучки Мукачівського р-ну (1947)

9 - День фізичної культури і спорту. Відзначається щорічно в другу суботу вересня відповідно до Указу Президента України №340/94 від 29.06.1994 р.

- 125 років від дня народження **Цисика Євгена Олексійовича**, українського хорового диригента, педагога (1897-1956)

10 - Міжнародний день пам'яті жертв фашизму. Відзначається щорічно у другу неділю вересня

11

- 160 років від дня народження **О. Генрі** (справжнє ім'я - Вільям Сідні Портер), американського письменника (1862-1910)

- 60 років від дня народження **Польової Вікторії Валеріївни**, композитора, лауреата Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка (1962)

14

- 110 років від дня народження **Лева Олександровича Спасокукоцького**, українського композитора і педагога (1912-1960)

- 75 років від дня народження **Осадчого Олександра Пилиповича**, українського композитора, заслуженого діяча мистецтв України (1947)

- 70 років від дня народження **Гнатюка Миколи Васильовича**, українського естрадного співака, народного артиста України (1952)

15 - **Міжнародний день демократії**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН

- 130 років від дня народження **Гайворонського Михайла Ореста Івановича**, українського композитора, диригента, педагога, скрипаля, громадського діяча (1892-1949)

- 145 років від дня народження **Олени Львівни Кульчицької**, української художниці (1877-1967)

- 110 років від дня народження **Олександра Михайловича Пайкоша**, почесного члена крайового товариства «Просвіта», педагога, громадсько-культурного діяча, учасника національно-визвольних змагань українців Закарпаття. Народився в с. Дравці поблизу Ужгорода (1912-2001)

- 90 років від дня народження **Віктора Костюкова**, заслуженого артиста України, який пов'язав свою творчу біографію із Закарпатським українським музично-драматичним театром. Упродовж багатьох десятиліть виступав на сцені перед закарпатським глядачем, зігравши кілька десятків різнохарактерних ролей. Народився в м. Запоріжжя (1932-2006)

16

- 65 років від дня народження **Шандора Калмановича Горвата**, письменника, журналіста, політика, члена Національної спілки

письменників України, спілки письменників Угорщини та члена Міжнародного ПЕН-клубу. Народився в м. Берегово (1957)

18

- 85 років від дня народження **Писаренко Ніни Дмитрівни**, української бандуристки, народної артистки України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1937)

19

- 80 років від дня народження **Євгена Федоровича Станковича**, композитора, педагога, музично-громадського діяча, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка, Героя України. Навчався в Ужгородському музичному училищі у класі баяніста і композитора Степана Мартона, а згодом – у класі віолончеліста Й. Базела. Народився в м. Свалява (1942)

- 135 років від дня народження **Михайла Адамовича Скорульського**, українського композитора, піаніста, диригента, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1887-1950)

20

- 130 років від дня народження **Михайла Михайловича Новицького**, шевченкознавця, редактора та видавця творів Тараса Шевченка (1892-1964)

21 - Різдво Пресвятої Богородиці

- **Міжнародний день миру**. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН

- **День миру**. Відзначається в Україні щорічно відповідно до Указу Президента України №100/02 від 05. 2002 р.

- **120 років** від дня народження **Семіраміді Аркадіївни Хосроєвої-Щекіної**, музиканта, концертної піаністки, педагога, основоположника і організатора професійної музичної освіти на Закарпатті в другій половині ХХ століття. Народилася в м. Санкт-Петербург (Росія) (1902-1986)

- 190 років від дня народження **Петра Івановича Ніщинського**, українського композитора, хорового диригента, письменника-перекладача (1832-1896)

- 75 років від дня народження **Стівена Едвіна Кінга**, американського письменника (1947)

23

- **150 років** від дня народження **Соломії Амвросіївни Крушельницької**, української оперної співачки, педагога, заслуженого діяча мистецтв УРСР. За життя визнана найвидатнішою співачкою світу. Серед її численних нагород та відзнак, зокрема, звання «Вагнерівська примадонна» ХХ століття (1872-1952)

- 65 років від дня народження **Тиможинського Віктора Анатолійовича**, українського композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1957)

24

- 75 років від дня народження **Храпачова Вадима Юрійовича**, українського композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1947-2017)

25

- **100 років** від дня народження **Володимира Леонідовича Гошовського**, українського фольклориста, засновника кібернетичної етномузикології, музикознавця, педагога. В 1948-1953 роках – викладач по класу народних інструментів в Ужгородській музичній школі та училищі. Організував Першу Міжнародну школу кібернетичної етномузикології та музичного карпатознавства (Ужгород, Дубриничі- 1993). Створив в Ужгороді «Центр з вивчення народної музики Карпат». Народився в м. Ужгород (1922-1996)

- 90 років від дня народження **Анатолія Борисовича Солов'яненка**, українського оперного і камерного співака, громадського діяча, Героя України, народного артиста СРСР, лауреата Державної премії СРСР та Державної премії ім. Т.Г. Шевченка (1932-1999)

- 125 років від дня народження **Вільяма Фолкнера**, американського письменника, лауреата Нобелівської премії (1949) (1897-1962)

26

- 190 років від дня народження **Петра Петровича Сокальського**, українського композитора, фольклориста, музично-громадського діяча (1832-1887)

27 - Воздвиження Чесного Хреста Господнього

- 78 років від дня народження **Гізели Альбертівни Циполи**, української оперної співачки, народної артистки СРСР та України. Навчалася в Ужгородському музичному училищі на вокальному відділі у класі Андрія Задора. Народилася в с. Гать Берегівського району (1944)

- 150 років від дня народження **Світлицького Григорія Петровича**, українського живописця, графіка, музиканта-скрипаля, композитора, педагога, народного художника УРСР (1872-1948)

29 - День пам'яті жертв Бабиного Яру

- 156 років від дня народження **Михайла Сергійовича Грушевського**, історика, громадсько-політичного діяча, голови Центральної Ради Української Народної Республіки, автора багатотомної «Історії України-Русі» (1866-1934)

- 170 років від дня народження **Закржевського Юліана Федоровича**, українського і російського оперного і камерного співака, педагога (1852-1915)

- 475 років від дня народження **Мігеля де Сервантеса Сааведри**, іспанського письменника (1547-1616)

30 - День мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії

- **Всеукраїнський день бібліотек**

- 98 років від дня народження **Надії Григорівни Затіної**, музиканта, педагога, провідного методиста з сольфеджіо серед дитячих музичних шкіл Закарпаття 50-90 рр. ХХ ст. (1924-2006)

- 85 років від дня народження **Сильвестрова Валентина Васильовича**, українського композитора, народного артиста України, лауреата Державної премії ім. Т.Г. Шевченка (1937)

Жовтень

1 - Міжнародний день музики. Відзначається за рішенням Міжнародної музичної ради ЮНЕСКО, ініціатором відзначення цього дня був Д. Шостакович

- **День працівників освіти.** Відзначається щорічно в першу неділю жовтня відповідно до указу Президента України №513/94 від 11.09.1994 р.

- 125 років від дня народження **Валер'яна Львовича Поліщука**, українського письменника, публіциста (1897-1937)

- **Перша неділя жовтня – святкування Дня м. Ужгород**

2

- 125 років від дня народження **Леоніда Марковича Мосендза**, українського поета, прозаїка, публіциста (1897-1948)

3

- 125 років від дня народження **Луї Арагона**, французького письменника, критика і громадський діяч (1897-1982)

- 65 років від дня народження **Люко Дашвар** (справжнє ім'я – Ірина Іванівна Чернова), української письменниці, сценариста, журналіста (1957)

- 170 років від дня народження **Киріака Костянтиновича Костанді**, художника, педагога, академіка (1852-1921)

- 80 років від дня народження **Михайла Дробняка**, українського письменника Словаччини. Працював на посаді лектора Піддуклянського народного ансамблю Українського театру в Пряшеві. Народився в с. Гуменський Рокитів (Словаччина) (1942)

4

- 175 років від дня народження **Луї Анрі Буссенара**, французького письменника (1847-1910)

- 85 років від дня народження **Жаклін Джілл Коллінз**, англійської та американської письменниці (1937-2015)

- 125 років від дня народження **Дмитра Семеновича Німчука**, політичного і громадсько-культурного діяча, просвітянина,

особистого радника президента Гуцульської республіки (1918-1919 рр.) Народився в с. Ясіня Рахівського р-ну (1897-1944)

- 85 років від дня народження **Емми Романівни Левадської** (дів. прізвище Гойденко), художниці, педагога, члена Спілки народних майстрів України, співзасновника та члена спілки професійних художників Закарпаття. Виховала не одне покоління митців краю. Народилася в с.мт Лозно-Олександрівка на Луганщині (1937-2020)

5 - Всесвітній день учителя. Відзначається щорічно в ознаменування річниці підписання рекомендації ЮНЕСКО та Міжнародної організації праці щодо становища вчителів

- 60 років від дня народження **Наталії Іванівни Гайдук**, викладача циклової комісії «Хорове диригування» (1962)

6

- 140 років від дня народження **Кароля Мацея Шимановського**, композитора, піаніста, педагога (1882-1937)

- 95 років від дня народження **Бориса Терентійовича Загорулька**, українського письменника (1927- 1985)

- 135 років від дня народження **Івана Артемовича Панькевича**, педагога, лінгвіста, літературознавця, фольклориста, культурного діяча. Вивчав фольклор та етнографію Закарпаття. Народився в с. Цеперів на Львівщині (1887-1958)

8 - День юриста. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №1022/97 від 16.09. 1997 р.

- 130 років від дня народження **Марини Іванівни Цветасвої**, російської поетеси і перекладачки (1892-1941)

9 - День художника. Відзначається згідно з Указом Президента України №1132/98 від 09.10. 1998 р. у другу неділю жовтня

- 140 років від дня народження **Березовського Володимира Семеновича**, українського хорового диригента, композитора (1882-1956)

- 75 років від дня народження **Івана Івановича Білака**, театрального діяча Закарпаття, заслуженого працівника культури України. Народився в м. Ужгород (1947-2015)

10

- 75 років від дня народження **Ніни Митрофанівни Матвієнко**, української співачки, народної артистки України (1947)
- 110 років від дня народження **Сергія Івановича Яременка**, українського композитора, скрипаля, диригента і педагога (1912-1997)
- 150 років від дня народження **Іво Андрича**, сербського письменника, лауреата Нобелівської премії (1961) (1892-1975)

11

- 80 років від дня народження **Володимира Олександровича Яворівського**, письменника, журналіста, громадського та політичного діяча (1942-2021)

12

- 25 років тому відкрито пам'ятник закарпатському будителю **Олександру Васильовичу Духновичу** (скульптор – Михайло Белень) (1997)
- 150 років від дня народження **Ральфа Воан-Вільямса**, британського композитора, органіста, диригента, педагога і музично-громадського діяча (1872-1958)

13

- 165 років від дня народження **Андрія Михайловича Конощенка** (Грабенка), українського фольклориста-музикознавця, художника-аматора, упорядника кількох збірок українських народних пісень (1857-1932)
- 130 років від дня народження **Степана Андрійовича Фенцика**, композитора, диригента, педагога. Народився в с. Великі Лучки Мукачівського р-ну (1892-1945)

14 - Покрова Пресвятої Богородиці

- **День захисників та захисниць України**. Започатковано 14 жовтня 2014 р. Указом Президента України із назвою День захисника України. З 15 р. є державним святом і неробочим днем відповідно до

ст. 73 кодексу законів про працю. 14 липня 2021 р. Верховна Рада перейменувала свято на «День захисників і захисниць України»

- **День Українського козацтва.** Відзначається в Україні згідно з Указом Президента України №966/99 від 07. 08. 1999 р. в день свята Покрови Пресвятої Богородиці

- 80 років з часу створення **Української Повстанської Армії**(1942)

- 55 років від дня народження **Гончаренко Марини Анатоліївни**, української співачки (мецо-сопрано), хорового диригента, педагога, народної артистки України (1967)

15

- 120 років від дня народження **Андрія Яковича Штогаренка**, українського композитора, педагога, музично-громадського діяча (1902-1992)

16

- **130 років** від дня народження **Зігмунда Едуардовича Лендсла**, одного із засновників фортепіанного відділення Ужгородського державного музичного училища ім. Д.Є. Задора, піаніста, музикознавця, композитора, педагога. Народився в м. Броди на Львівщині (1892-1970)

- 95 років від дня народження **Гюнтера Вільгельма Грасса**, німецького письменника, лауреата Нобелівської премії (1999) (1927-2015)

- 185 років від дня народження **Олександра Андрійовича Митрака**, письменника, журналіста, мовознавця-лексиколога, етнографа. Народився в с. Плоске Свалявського р-ну (1837-1913)

- 110 років від дня народження **Миколи Івановича Куцина**, культурного діяча, делегата першого з'їзду народних комітетів Закарпатської України. Був членом Закарпатського обласного осередку композиторів. Народився в смт Великий Бичків Рахівського р-ну (1912-1997)

17

- 85 років від дня народження **Суржиної Нонни Андріївни**, української оперної і камерної співачки, педагога, народної артистки СРСР, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1937)

18

- 135 років від дня народження **Олекси Кіндратовича Приходька**, диригента, педагога, організатора хорового життя на Закарпатті. Народився у с. Княжпіль на Поділлі (1887-1979)

20

- **110 років** від дня народження **Дезидерія Євгеновича Задора**, українського піаніста, органіста, диригента, композитора, музикознавця, фольклориста, педагога в Угорщині, Чехословаччині та Україні, заслуженого діяча мистецтв України, фундатора закарпатської композиторської школи, організатора, а згодом і першого директора Ужгородського музичного училища. Народився в м. Ужгород (1912-1985)

21

- **350 років** від дня народження **Пилипа Орлика**, українського політичного, державного і військового діяча, гетьмана України, поета, публіциста, одного з упорядників «Договорів і постанов» - конституційного акту, який іноді називають «першою в світі Конституцією» (1672-1742)

- 115 років від дня народження **Дмитра Пименовича Надїїна**, українського поета, літературознавця, науковця (1907-1942)

22

- 100 років від дня народження **Кравцова Тараса Сергійовича**, українського музикознавця, композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1922-2013)

- 135 років від дня народження **Джона Рїда**, американського письменника, журналіста (1887-1920)

- 90 років від дня народження **Едіти Федорівни Медвецької-Лутак**, художниці, члена Національної спілки художників України. Народилася в м. Мукачево (1932-2019)

23

- 100 років від дня народження **Вінницького Омеляна Марковича**, українського диригента, заслуженого діяча мистецтв України (1922-1993)

24

- 140 років від дня народження **Імре Кальмана**, угорського композитора, диригента, одного із засновників і найвизначніших представників віденської оперети (1882-1953)

- 140 років від дня народження **Софії Львівни Дністрянської**, української піаністки, педагога, музичного критика. Заснувала музичну школу в Ужгороді, директором якої була до 1938 р. Народилася у м. Тернопіль (1882-1956)

25

- 125 років від дня народження **Дмитра Семеновича Борзяка**, українського політика та письменника (1897-1939)

26

- 150 років від дня народження **Кишакевича Йосифа Маркеловича**, українського композитора та хорового диригента, священника (1872-1953)

27

- 140 років від часу заснування першого професійного українського театру – **Театру корифеїв**, який було відкрито в м. Єлисаветграді (нині м. Кропивницький). Особливістю стало впровадження у драматичну дію народних обрядів, пісень, народної хореографії (1882)

- 240 років від дня народження **Нікколо Паганіні**, італійського скрипаля-віртуоза, композитора та гітариста (1782-1840)

- 60 років від дня народження **Гліба Добрушкіна**, піаніста, мистецтвознавця, викладача Інституту Витончених мистецтв в м. Коліма (Мексика). Народився в м. Ужгород (1962)

28 - **День визволення України від фашистських загарбників**. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №836/09 від 20.10. 2009 р.

- 150 років від дня народження **Терентія Макаровича Пархоменка**, кобзаря, бандуриста (1872-1910)

- 160 років від дня народження **Степана Яновича** (справж.- Курбас Степан Пилипович), українського актора і режисера, співака, батька режисера Леся Курбаса (1862-1908)

29

- 74 роки від дня народження **Михайла Миколайовича Митровки**, українського диригента і музичного педагога, заслуженого працівника культури. Народився в с. Кибляри Ужгородського р-ну (1948)

30

- 140 років від дня народження **Михайла Львовича Бойчука**, художника-монументаліста, графіка, фундатора самобутньої школи в українському мистецтві 20-х років ХХ ст. (1882-1937)

31

- 85 років від дня народження **Василя Олексійовича Дергача** (Дергачова), українського поета, прозаїка, драматурга, члена Національної спілки письменників України (1927-2021)

Листопад

1

- 90 років від дня народження **Зої Петрівни Христич**, української оперної та камерної співачки, педагога, народної артистки України (1932-2016)

2

- 75 років від дня народження **Василя Якимовича Бахна**, поета, публіциста, одного з керівників Хустського літературно-мистецького об'єднання «Чиста криниця», що виростило та загартувало цілу плеяду талановитих літераторів. Народився в м. Кричильск на Рівненщині (1947)

3

- 135 років від дня народження **Самуїла Яковича Маршака**, російського дитячого письменника, перекладача (1887-1964)
- 60 років від дня народження **Ірени Віталіївни Роздобудько**, української письменниці, журналістки, сценаристки, поетеси (1962)
- 70 років від дня народження **Леся Подерв'янського**, українського художника, автора сатиричних п'єс (1952)

4

- 150 років від дня народження **Богдана Сильвестровича Лепкого**, українського письменника, журналіста, літературного критика, перекладача, художника, громадсько-культурного діяча (1872-1941)

5

- 95 років від дня народження **Олександра Петровича Лук'яненка**, українського письменника (1927-2007)

6

- 170 років від дня народження **Дмитра Наркисовича Маміна-Сибіряка**, російського письменника (1852-1912)
- 70 років від дня народження **Міхаела Дмитровича Пейтера**, художника-графіка, члена Національної спілки художників України. Народився в смт Буштино Тячівського р-ну (1952)

9 - **День української писемності та мови**. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента України №1241/97 від 6.11. 1997 р. в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора Літописця

- **Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва**. Відзначається щорічно згідно Указу Президента України від 30.12.2013 р. №717/13 «Про додаткові заходи щодо державної підтримки культури і мистецтва в Україні»

- 125 років від дня народження **Якова Дем'яновича Качури**, українського письменника (1897-1943)

10 - **Всесвітній день молоді**. Відзначається у день створення Всесвітньої Федерації демократичної молоді

- 135 років від дня народження **Арнольда Цвейга**, німецького письменника, громадського діяча (1887-1968)

11

- 150 років від дня народження **Проценка Андрія Федоровича**, українського флейтиста, педагога, заслуженого артиста УРСР (1902-1984)
- 120 років від дня народження **Букиника Михайла Овсійовича**, українського віолончеліста, композитора, педагога та музичного критика в США (1872-1947, за ін. даними 1953)

13

- 104 роки тому Українська Національна Рада проголосила **Західно-Українську Народну Республіку** (1918)
- 85 років від дня народження **Кіндрачука Остапа Юрійовича**, українського кобзаря, бандуриста, культурно-громадського діяча (1937)

14

- 110 років від дня народження **Андрія Самійловича Малишка**, українського поета, перекладача, літературного критика (1912-1270)
- 115 років від дня народження **Астрід Анни Емілії Ліндгрєн**, шведської письменниці (1907-2002)
- 145 років від дня народження **Дмитра Володимировича Антоновича** (псевд. Войнаровський, Муха, Шельменко, Подорожній), українського історика, мистецтвознавця, громадського діяча (1877-1945)
- 290 років від дня народження **Андрія Федоровича Бачинського**, єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії, просвітителя, публіциста. Народився в с. Бенятіно (Східна Словаччина) (1732-1809)

15

- 160 років від дня народження **Гергарта Йоганна Роберта Гауптмана**, німецького драматурга, поета, лауреата Нобелівської премії (1912) (1862-1946)
- 115 років від дня народження **Петра Андріановича Полякова**, українського композитора і диригента (1907-1973)

16 - Міжнародний день толерантності. Відзначається в усьому світі з 1995 року за рішенням ЮНЕСКО. Саме цього дня ухвалили Декларацію принципів терпимості

- **Міжнародний день відмови від паління.** Відзначається щорічно в третій четвер листопада в більшості країн світу.

- **Всесвітній день філософії.** Свято відзначається в третій четвер листопада, починаючи з 2002 року., за регламентом ЮНЕСКО

- 100 років від дня народження **Жозе ді Соуза Сарамого**, португальського письменника, критика, лауреата Нобелівської премії (1998) (1922-2010)

- 63 роки від дня народження **Степана Петровича Гіги**, українського естрадного співака, композитора, народного артиста України. Навчався в Ужгородському музичному училищі. Народився в с. Білки Іршавського р-ну (1959)

17 - Міжнародний день студентів. Встановлений 17 листопада 1946 р. на Всесвітньому конгресі студентів, що відбувся в Празі, в пам'ять чеських студентів-патріотів

- **День студента** Відзначається Щорічно відповідно до Указу Президента України № 659/99 від 16.07. 1999 р.

19

- 25 років від часу польоту у космос першого космонавта незалежної України **Леоніда Каденюка** (19.11.1997 - 05.12. 1997)

- 55 років від дня народження **Михайла Васильовича Приймича**, мистецтвознавця, художника декоративно-прикладного мистецтва, члена Національної спілки художників України, лауреата обласної премії ім. Й. Бокшая та А. Ерделі. Народився в с. Бистрий (зараз присілок Котельниця) Воловецького р-ну (1967)

20

- **Всесвітній день дитини.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 14.12. 1954 р. 20 листопада Генеральна Асамблея ООН схвалила Декларацію прав дитини

- 305 років від дня народження **Григорія Осиповича Кониського** (чернече ім'я Георгій), українського письменника, педагога, церковного і громадсько-культурного діяча (1717-1795)

- 130 років від дня народження **Еміліана Романовича Грабовського**, художника-живописця, графіка. Народився в м. Ужгород (1892-1955)

21 - Собор Архістратиґа Михаїла

- **День гідності та свободи**. Відзначається щорічно в Україні згідно з Указом Президента України № 872/2014 від 13.11.2014 р. на честь початку цього дня двох революцій: Помаранчевої революції (2004 р.) та Революції Гідності (2013 р.)

- 135 років від дня народження **Роменського Михайла Доміановича**, українського оперного співака, народного артиста УРСР (1962)

22

- 85 років від дня народження **Людмили Іванівна Златової**, народної артистки Білорусії, солістки Великого театру опери та балету Білорусії. Навчалася в Ужгородському музичному училищі. Народилася в м. Чита (1937)

24

- 99 років від дня народження **Іштвана Ференцовича Мартона**, українського композитора і піаніста, заслуженого діяча мистецтв України, одного із фундаторів закарпатської композиторської школи. Народився в с. Софія нині Мукачівського р-ну (1923-1996)

25

- 460 років від дня народження **Лопе де Вега**, іспанського драматурга, поета, прозаїка епохи Відродження (1562—1635)

26 - День пам'яті жертв голодоморів. 90-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні. Відзначається щорічно у четверту суботу листопада відповідно до Указу Президента України № 1310/98 від 26.11. 1998 р.

- 45 років тому був встановлений пам'ятник першодрукареві **Іванові Федорову** у Львові на честь т. зв. «**400-ліття книгодрукування на українських землях**» (1977)

- 90 років від дня народження **Ткача Михайла Миколайовича**, українського поета-пісняра, сценариста, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1932-2007)

27

- 110 років від дня народження **Марії Людвіковни Пільцер**, заслуженої артистки України, артистки Закарпатського обласного музично-драматичного театру. Народилася в с. Нижній Грибівниці (тепер у складі смт Чинадієва Мукачівського р-ну) (1912-1976)

28

- 390 років від дня народження **Жана Батіста Люллі**, французького композитора, скрипаля, танцюрист, диригента і педагога італійського походження, творця французької національної опери (1632-1687)

-115 років від дня народження **Альберто Моравія**, італійського письменника, журналіста (1907-1990)

- 70 років від дня народження **Богдана Васильовича Коржа**, скульптора, члена Національної спілки художників України, тричі лауреата обласної премії ім. Й. Бокшая та А. Ерделі. Народився в м. Яблонець-над-Нісою (Чехія) (1952)

- 165 років від дня народження **Емілія Кубека**, письменника, лексикографа, автора роману про життя закарпатських лемків «Марко Шолтыс». Народився у с. Штефурів (нині Словаччина) (1857-1940)

29

- 225 років від дня народження **Гаetano Доніцетті**, італійського композитора (1797-1848)

- 100 років від дня народження **Василя Михайловича Іваня**, фольклориста, прозаїка, члена Національної спілки журналістів України. Народився в с. Дунковиця Іршавського р-ну (1922-1995)

30

- 355 років від дня народження **Джонатана Свіфта**, англійського письменника-сатирика (1667-1745)

Грудень

1 - Всесвітній день боротьби зі СНІДом. Відзначається щорічно з ініціативи ВООЗ відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН від 27.10. 1988 р.

- 31 рік від дня підтвердження на всенародному референдумі **Акту проголошення незалежності України (1991)**

- 75 років від дня народження **Ножиної Неллі Василівни**, української театральної актриси, співачки (лірико-колоратурне сопрано), педагога, народної артистки України (1947)

3

- **300 років** від дня народження **Григорія Савича Сковороди**, українського філософа-містика, богослова, поета, педагога, можливо, і композитора літургійної музики. Мав значний вплив на сучасників подальші покоління своїми байками, піснями, філософськими творами, а також способом життя, через що його називали «Сократом» (1722-1794)

- 115 років від дня народження **Андрія Васильовича Головка**, українського письменника, літературного критика, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1897-1972)

4 - Введення у храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста

- 90 років від дня народження **Тимошенка Олега Семеновича**, українського хорового диригента, композитора, педагога, громадського діяча, народного артиста України (1932-2010)

5

- 124 років від дня народження **Карела Воски**, піаніста, одного з фундаторів Ужгородського музичного училища. Народився в м. Пола (Італія) (1898-1978)

6 - День Збройних Сил України. Відзначається відповідно до Постанови Верховної Рада України № 3528-ХІІ від 19.10. 1993 р.

- 40 років від дня народження **Галини Василівни Грегорчак-Одринської**, заслуженої артистки України, солістки Київського театру оперети. Навчалася в Ужгородському музичному училищі. Народилася в м. Рахів (1982)

7 - День Великомучениці Катерини

- 78 років від дня народження **Оксани Михайлівни Лиховид** (дів. прізвище Стецик), композитора, музикознавця, педагога, члена спілки композиторів України, заслуженого діяча мистецтв України. Навчалася в Ужгородському музичному училищі. Народилася в м. Копичинці на Тернопільщині (1944-2014)

8

- 115 років від дня народження **Домінчена Климентія Яковича**, українського композитора, диригента, народного артиста України, лауреата Державної премії УРСР ім. Т.Г. Шевченка (1907-1993)

- 95 років від дня народження **Манойла Миколи Федоровича**, українського оперного співака, педагога, громадського діяча, народного артиста СРСР (1927-1998)

- 85 років від дня народження **Огренича Миколи Леонідовича**, українського оперного співака, педагога, народного артиста України (1937-2000)

- 75 років від дня народження **Мужчиля Віктора Степановича**, українського композитора, диригента, педагога, , заслуженого діяча мистецтв України (1947)

- 115 років від дня народження **Антон Федоровича Хижняка**, українського письменника (1907-1993)

- 195 років від дня народження **Миколи Васильовича Гербеля**, українського поета, перекладача, видавця і бібліографа (1827-1883)

8-12 - **Всеукраїнський тиждень права**. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента України № 1149/08 від 08.12. 2008 р. щорічно в тиждень, що включає День прав людини, якій відзначається 10 грудня в пам'ять проголошення Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 р. «Загальної декларації прав людини»

9

- 125 років від дня народження **Бориса Тена** (справжнє ім'я Микола Васильович Хомичевський), українського поета і перекладача, хормейстера, педагога (1897-1983)

- 65 років від дня народження **Віри Георгіївни Кобулей**, кавалера ордена княгині Ольги III ступеня, викладача театральних дисциплін. Народилася в с. Голубине Свалявського р-ну(1957)

10 - **Міжнародний день захисту прав людини**. Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 04.12. 1950 р.

- 200 років від дня народження **Сезара Огюста Франка**, французького композитора і органіста бельгійського походження (1822-1890)

11

- 160 років від дня народження **Пасюги Степана Артемовича**, українського кобзаря (1862-1933)

12

- 95 років від дня народження **Юрія Григоровича Даниліва**, українського кобзаря (1927-1988)

13 - **День апостола Андрія Первозванного**

- 145 років від дня народження **Миколи Дмитровича Леонтовича**, українського композитора, хорового диригента, піаніста, педагога, музично-громадського діяча (1877-1921)

- 225 років від дня народження **Крістіана Йоганна Генріха Гейне**, німецького поета, публіциста, критика (1797-1856)

14 - **День вшанування учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС**. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 945/2006 від 10.10. 2006 р.

- 70 років від дня народження **Шуха Михайла Аркадійовича**, українського композитора, педагога, диригента, заслуженого діяча мистецтв України (1952-2018)

16

- 140 років від дня народження **Золтана Кодая**, угорського композитора, музикознавця (1882-1967)

- 125 років від дня народження **Єнакієва Якова Івановича**, українського та російського оперного співака (1897-1945)

- 90 років від дня народження **Родіона Костянтиновича Щедрина**, віртуозного піаніста, композитора, педагога(1932)
- 105 років від дня народження **Артура Кларка**, англійського письменника (1917-2008)
- 70 років від дня народження **Людмили Євдокимівни Фалендюк**, старшого викладача циклової комісії «Фортепіано» (1952)

17 - День великомучениці Варвари

- 85 років від дня народження **Гонти Марії Євгенівни**, української театральної актриси та співачки, заслуженої артистки України (1937)
- 100 років від дня народження **Василя Олексійовича Піпаша-Косівського**, просвітянина, публіциста, фольклориста, поета-коломийкаря. Народився в с. Косівська Поляна Рахівського р-ну (1922-2018)

18

- 130 років від дня народження **Миколи Гуровича Куліша**, драматурга, публіциста, громадського, культурного та театрального діяча (1892-1937)

19 - День Святителя Миколи Чудотворця

- 130 років від дня народження **Якова Самійловича Файнтуха**, українського композитора (1892-1974)
- 125 років від дня народження **Бабія Адама Миновича**, українського диригента, музикознавця, педагога (1897-1937)
- 80 років від дня народження **Шпака Миколи Олексійовича**, українського диригента, музиканта, заслуженого діяча мистецтв України (1942-2003)
- 205 років від дня народження **Адольфа Івановича Добрянського**, визначного громадсько-політичного діяча, культурно-освітнього діяча та вченого Закарпаття. Народився в с. Рудлов Земплинського комітату (нині Словаччина) (1817-1901)

21

- 105 років від дня народження **Генріха Белля**, німецького романіста, публіциста, лауреата Нобелівської премії (1972) (1917-1985)

22

- 105 років від дня народження **Григорія Давидовича Плоткіна**, українського письменника, автора тексту пісень до стрічки «Шельменко-денщик» (1917-1986)
- 85 років від дня народження **Едуарда Миколайовича Успенського**, дитячого письменника та сценариста, що створив, зокрема, такі популярні літературні і мультиплікаційні персонажі, як Чебурашка, крокодил Гена та інші (1937-2018)

23

- 90 років від дня народження **Рябова Олега Михайловича**, українського диригента, народного артиста України (1932-1996)

24

- 85 років від дня народження **В'ячеслава Максимовича Чорновола**, українського політичного та державного діяча, публіциста, літературного критика, правозахисника, Героя України (посмертно) (1937-1999)
- 80 років від дня народження **Кириченка Миколи Михайловича**, українського баяніста, концертмейстера, педагога, заслуженого артиста України (1942-2013)
- 85 років від дня народження **Гайденка Анатолія Павловича**, українського композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1937)
- 125 років від дня народження **Маценка Павла Пилиповича**, українського музикознавця, педагога, композитора, хорового диригента у діаспорі (1897-1991)
- 80 років від дня народження **Василя Васильовича Пекарюка**, музичного діяча, диригента, заслуженого працівника культури України. Народився в с. Ділове Рахівського р-ну (1942-2006)
- 100 років від дня народження **Миколи Миколайовича Сидоряка**, прозаїка, критика, публіциста, члена Національної спілки письменників України. Народився в смт Великий Бичків Рахівського р-ну (1922-1996)

25 - Різдво за григоріанським календарем

- 115 років від дня народження **Євгена Сергійовича Кравченка**, українського письменника (1907-1975)
- 95 років від дня народження **Олеся Павловича Бердника**, українського письменника, громадського діяча, дисидента, члена Української Гельсінської групи (1927-2003)
- 105 років від дня народження **Василя Васильовича Добоша**, поета, педагога. Народився в с. Дубино Мукачівського р-ну (1917-1977)

26

- 95 років від дня народження **Івана Івановича Майчика**, українського диригента, фольклориста, композитора (1927-2007)
- 85 років від дня народження **Московіної Неллі Трохимівни**, української бандуристки, співачки, народної артистки України (1937-2008)
- 80 років від дня народження **Шукайло Людмили Федорівни**, музиканта, композитора, педагога, заслуженого діяча мистецтв України (1942)
- 70 років від дня народження **Василя Андрійовича Шипоша**, старшого викладача, голови циклової комісії «Хорове диригування» (1952)

27

- 125 років від дня народження **Федора Базилевича**, актора, режисера, співака, директора першого у краї професійного театру – руського театру товариства «Просвіта» в м. Ужгород (1897-1931)
- 100 років від дня народження **Вороняка Миколи Михайловича**, українського диригента, композитора, хормейстера, музиканта, заслуженого працівника культури УРСР (1922-1974)

28

- 120 років від дня народження **Берковича Ісаака Яковича**, українського композитора, піаніста, педагога (1902-1972)

29

- 50 років від дня народження **Тараса Вікторовича Силенка**, бандуриста, заслуженого артиста України (1972-2021)

- 140 років від дня народження **Михайлова Костянтина Миколайовича**, українського піаніста, педагога, музично-громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв УРСР (1882-1961)

- 60 років від дня народження **Єви Йосипівни Берніцкі-Балли**, письменниці, лауреата премії ім. Ф. Потушняка, ім. Т. Дері, ім. Ш. Мараї, ARTISJUS(Угорщина), члена Національної спілки письменників України. Народилася в м. Берегово (1962)

31

- 145 років від дня народження **Гната Мартиновича Хоткевича**, українського письменника, фольклориста, актора, бандуриста, мистецтвознавця, композитора, педагога (1877-1938)

- 130 років від дня народження **Михайла (Михайль) Васильовича Семенка**, поета, основоположника і теоретика українського футуризму, журналіста (1892-1937)